

PREMA ODRŽIVIM & KLIMATSKI PAMETNIM ZAJEDNICAMA KROZ UMJETNOST I
DRUŠTVENO PODUZETNIŠTVO

COMMUNITY
CHALLENGERS

TOOLKIT ZA MAPIRANJE ZAJEDNICE

INTERNATIONALE AKADEMIE BERLIN

für innovative Pädagogik, Psychologie und Ökonomie gGmbH (INA)

Institute for Youth
and Community
Empowerment

DYPALL
DEVELOPING YOUTH PARTICIPATION
AT LOCAL LEVEL

9 Out Of The Box
INTERNATIONAL

HRVATSKO
DRUŠTVO
LIKOVNIH
UMJETNIKA

INTELEKTUALNI REZULTAT 2

OVAJ TOOLKIT OBJAVLJEN JE KAO INTELEKTUALNI REZULTAT 2 PROJEKTA “COMMUNITY CHALLENGERS”, KOJI SE FINANCIRA IZ PROGRAMA ERASMUS+ EUROPSKE UNIJE.

TOOLKIT JE DIZAJNIRAN NA JEZIKU PRILAGOĐENOM MLADIMA. PRVI DIO NAMIJENJEN JE IZVANMREŽNOM RADU I SADRŽI ISKUSTVENE I PARTICIPATIVNE METODE ANALIZE ZAJEDNICE. DRUGI DIO JE ONLINE I SADRŽI “KORAK PO KORAK” VODIČ KAKO DIGITALIZIRATI MAPE ZAJEDNICE KOJE SU IZRADILI MLADI LJUDI POMOĆU ALATA ZA DIGITALNO MAPIRANJE, POSEBICE BESPLATNOG SOFTVERA MIRO.

OVAJ TOOLKIT JE DOSTUPAN U PDF I ONLINE VERZIJI S INTERAKTIVnim ZNAČAJKAMA GDJE KORISNICI MOGU OSTAVITI KOMENTARE I POV RATNE INFORMACIJE.

DOSTUPAN JE NA ŠEST JEZIKA: ENGLESKOM, TALIJANSKOM, PORTUGALSKOM, SRPSKOM, HRVATSKOM I LATVIJSKOM.

© OBJAVLJENO 12./2021.

SADRŽAJ

Uvod	01
PRVI DIO: METODE ANALIZIRANJA ZAJEDNICE	03
1. Mapa zajednice	03
1.1 Što je mapa zajednice?	03
1.2 Formiraj svoju zajednicu	04
1.3 Opiši svoju zajednicu	06
PRISTUPI MAPIRANJU	11
2. ZAJEDNICE	
2.1 Mapiranje imovine zajednice	12
2.2 Stablo problema i rješenja	16
2.3 Strategije održivosti kao istraživanje tržišta	18
2.4 Analiza medija u analizi okoline	19
2.5 SWOT analiza	21
VJEŽBE MOBILIZACIJE	24
3. ZAJEDNICE	
3.1 Najmanje resursno intenzivne	25
3.2 Srednje resursno intenzivne	31
3.3 Resursno najintenzivnije	38
DODATNI IZVORI & KORISNE POVEZNICE	45
4. DRUGI DIO: DIGITALNE. ONLINE MAPE ZAJEDNICA	46
4.1 ODABRANI SOFTWARE: MIRO	47
4.2 GLAVNE ZNAČAJKE MAPA ZAJEDNICE PROJEKTA COMMUNITY CHALLENGERS	49
4.3 TEHNIČKE ZNAČAJKE PROGRAMA MIRO	51
4.4 KAKO KREIRATI SVOJU DIGITALNU KARTU ZAJEDNICE U MIRO-U	52

UVOD

O projektu

Projekt Community Challengers nastoji osnažiti mlade ljude i dati im alate za suočavanje i razmišljanje o klimatskim akcijama te mobilizirati njihove zajednice inovativnim i privlačnim mjerama. Razvio ga je konzorcij od 7 partnera iz Belgije, Hrvatske, Njemačke, Italije, Latvije, Portugala i Srbije s komplementarnom stručnošću u području obrazovanja o okolišu, osnaživanja mladih, umjetnosti, posvećivanja i poduzetništva. Projekt traje dvije godine (01.2021.-12.2022.)

Projekt se temelji na modelu učenja koji kombinira obrazovanje, umjetnost i društveno poduzetništvo, te na taj način targetira kako intelektualnu, tako i emocionalnu razinu. Model učenja u projektu sastoji se od 4 koraka: Učiti, Analizirati, Stvarati, Zagovarati (UASZ). Ova metoda omogućuje mladima da uče o klimatskim promjenama; da analiziraju svoju zajednicu sa stajališta održivosti; da stvore viziju budućnosti, zajedno s poduzetničkim alatima, i propagiranjem promjena. Četiri koraka ovog modela odgovaraju četirima takozvanim intelektualnim rezultatima projekta. To su rezultati koje su ostvarili projektni partneri, donoseći sažeto znanje o ključnim činjenicama i brojkama u području okoliša. Dostupan je u različitim formatima: kao Priručnik, toolkit za mapiranje, upute i inspiracija za stvaranje umjetnosti i video tutorijali.

1. Učiti – Priručnik za klimatske akcije i održivost (O1)
2. Analizirati – Toolkit za mapiranje zajednice (O2)
3. Stvarati – Community Challengers vodič (O3)
4. Zagovarati – Tutorijali zagovaranja (O4).

Ove rezultate razvijaju i testiraju svi projektni partneri u svojim zemljama (Portugal, Italija, Srbija, Hrvatska i Latvija). Mladi ljudi i osobe koje rade s mladima glavna su ciljna skupina projekta te će pratiti testiranje, pohađati radionice i dati svoje povratne informacije kako bi rezultati bili fino podešeni i potvrđeni.

O Toolkitu

Toolkit za mapiranje zajednice drugi je intelektualni rezultat Projekta i drugi korak "Analizirati" gore opisanog UASZ modela u 4 koraka. Cilj ovog Toolkita je spojiti izvanmrežno istraživanje, mapiranje, analizu i refleksije u zajednici s online alatom za mapiranje; identificirati ekološke i klimatske probleme, kao i resurse, ključne aktere, inicijative i potencijalna rješenja, te omogućiti grupne rasprave i debate o različitim perspektivama; i digitalizirati te dalje razvijati YEPP-ovu analizu situacije kako bi postala inovativan, sofisticiran alat za mapiranje utemeljen na djelovanju i viziji, a koji odražava postojeće potrebe mladih ljudi i osoba koje rade s mladima.

Očekuje se da mladi analiziraju svoju zajednicu s obzirom na okolišna i klimatska pitanja, kroz sekundarna i primarna istraživanja, foto safari, intervjuje s dionicima, itd. te kreiraju otvorenu mapu svoje zajednice, koja se može editirati, dalje razvijati i jednostavno podijeliti. Također, očekuje se da će osobe koje rade s mladima koristiti ove alate za vođenje grupa mladih ljudi kroz offline proces istraživanja, sastanaka, rasprava itd. te online kreiranja digitalnih mapa zajednice.

Dionici zajednice i lokalni kreatori politika sudjelovali bi u procesu izrade mapa zajednice, koje bi odražavale perspektive i brige mladih i građana općenito, te bi uključivale njihove vizije i rješenja u obliku ideja, projekata, društvenog poduzetništva te drugih predloženih akcija.

PRVI DIO. METODE ANALIZIRANJA ZAJEDNICE

MAPA ZAJEDNICE

1.1 ŠTO JE MAPA ZAJEDNICE?

Mapa zajednice je alat koji analizira zajednicu u smislu sposobnosti reakcije na zadani problem, te ga jasno vizualizira, definirajući njegov uzrok, utjecaj na živote stanovnika, te moguće aktivnosti ili ponašanja koji su već prisutna u ciljnoj zajednici, a sadrže klicu strategije za njegovo rješavanje.

Pojam "mape" odnosi se istovremeno na geografsku kartu kao alat, ali i na konceptualnu mapu. To je zato što analiziranje zajednice postaje shema odnosa, uzroka i posljedica na geografskoj, ali i na konceptualnoj razini.

1.2 FORMIRAJ SVOJU ZAJEDNICU

Kako bi kreirali mapu zajednice koja predstavlja teme održivosti okoliša, mladi koji namjeravaju koristiti ovaj alat, trebali bi raspraviti i dogovoriti temeljne značajke svoje zajednice. Demografske karakteristike, društveni razvoj ili izazovi te raznolikost populacije glavne su značajke koje čine zajednicu. Budući da su dio više zajednica, gradeći grad kao cjelinu, određene socio-ekonomske karakteristike mogu se odnositi i na cijeli grad u kojem žive. Međutim, njihov identitet kao grupe najvjerojatnije je povezan s njihovim neposrednim susjedstvom; isto tako, mladi ljudi koji žive u malom gradu mogu vjerovati da ono što opažaju u njihovoј zajednici vrijedi i za susjedne gradove.

Prvi korak u izradi mape zajednice je zamoliti mlade ljudе da razmisle o pitanjima okoliša koje poznaju i uviđaju oko sebe u svakodnevnom životu. Na temelju pojavnosti i uobičajenosti ovih problema, mladi će birati mjerilo svoje karte. Ovo zajedničko promišljanje može se izvesti tako da ih zamolite da sjednu u krug, skoncentriraju se, govoreći jedan po jedan i ukažu na ekološki problem koji znaju. Ove ideje i misli mogu se napisati na post-it papiriće i staviti na ploču.

Kao vodič, trener može dati popis ekoloških problema navedenih u Priručniku projekta Community Challengers. Mogu se koristiti kao početna točka, ali i kao potvrda. Problemi koje ističu mladi, a koji su obično specifičniji, mogu se uvrstiti u neku od općenitijih kategorija iz popisa koji slijedi:

-
- **DEFORESTATION**
  - **OVERPOPULATION**
  - **OVERCONSUMPTION**
  - **DEPLETION OF THE OZONE LAYER**
  - **ACID RAIN**
  - **CLIMATE CHANGE & GLOBAL WARMING**
  - **URBAN SPRAWL**
  - **POLLUTION**
  - **INDUSTRIAL AND HOUSEHOLD WASTE**
  - **LOSS OF BIODIVERSITY**

Primjer: Za izradu ovog Priručnika osnovana je fokusna grupa u Loanu, na sjeverozapadnoj obali Italije. Na početku vježbe, mladi sudionici su već poznavali predloženi popis tema, ali su identificirali sljedeće probleme održivosti okoliša kao tipične za njihov kontekst. Na temelju osobnog iskustva, problemi su se povezali s kategorijama na postojećem popisu, potvrdili i preformulirani na generičniji način:

- Neadekvatno gospodarenje gradskim otpadom, kako u smislu dodjeljivanja kanti za reciklažu, tako i informiranja građana (otpad).
- Prekomjerno korištenje osobnih automobila i slabo korištenje javnog prijevoza zbog loše povezanosti - usluge (zagаđenje).
- Učestalost katastrofa kao što su poplave zbog lošeg održavanja korita rijeka i potoka (zagаđenje, globalno zatopljenje).
- Povećanje stanovništva tijekom ljeta zbog turizma (prenapućenost, otpad).
- Na temelju razmišljanja došli su do zaključka da se ovi problemi jednako odnose na većinu malih priobalnih zajednica, pa su kreirali alat baziran na općini Loano, ali koji smatraju jednako važećim i za druge zajednice.

1.3 OPIŠI SVOU ZAJEDNICU

Činjenice i brojke

Nakon što identificirate svoju zajednicu, potrebno je stvoriti vizualizaciju kroz zbirku činjenica i brojki.

'Činjenice' su kvantitativni podaci koji opisuju kontekst i njegove probleme u brojčanoj vrijednosti ili jedinstvenom bitu informacija, kao što su:

- Koliko stanovnika ima zajednica?
- Koliko se udruga, javnih ustanova ili tvrtki bavi ekološkim problemima, i koje su to?
- jesu li problemi vezani uz specifična područja ili su rasprostranjeni po cijelom području?

Mnoge od ovih podataka je lako pronaći na Internetu ili ih se može zatražiti od organizacija koje se bave statistikom ili pak udruga koje se bave pitanjima zaštite okoliša (lokalne udruge, nacionalni uredi za statistiku).

„Brojke“ su kvalitativni podaci koji ističu percepciju koju zajednica ima o sebi: uključuje mišljenja, osjećaje i stajališta stanovnika zajednice prema vlastitoj kvaliteti života, a posebno se odnose na pitanja okoliša. 'Brojke' dodaju subjektivnu percepciju provedenom istraživanju, dajući razumijevanje onoga što članovi zajednice doživljavaju problematičnim, a što ne.

Ti se podaci mogu prikupiti koristeći istu skupinu mlađih ljudi koji sudjeluju u istraživanju kao uzorak, ako je dovoljno velik i raznolik. Grupa bi se mogla proširiti provođenjem intervjua na terenu, tražeći od stanovnika da navedu primjere ekoloških problema, pozivajući ih na daljnju raspravu o uzrocima ili mogućim rješenjima. Preporuča se da sugovornicima bude jasna svrha istraživanja te da se uvjerite da se slažu s korištenjem njihovih odgovora, obvezujući se poštivati njihovu privatnost u slučaju objave podataka.

FOTO SAFARI

Još jedan alat koji se može koristiti u ovoj fazi, a koji dodaje vizualni element prikupljenim podacima, a mlađima daje zabavan zadatak, je foto safari: dokumentiranje tema koje su proizašle iz ankete tako što ih se "lovi" na terenu i fotografira mobilnim telefonom.

Zadatak je da mlađi u svom mjestu fotografiraju sljedeće:

- Pozitivna mjesta
- Nepoznata mjesta
- Problematična ili mjesta zabrinutosti/napuštene prostore
- Mjesto učenja / umjetnosti i kulture,
- Javna ili politička mjesta (gdje se odlučuje)
- Negativna mjesta (mjesta koja imaju lošu reputaciju ili negativan utjecaj na okoliš).
- Mjesta gdje nije dozvoljen prostup

Sudionici mogu podijeliti pitanja i raditi u timovima po dvoje. Zatim će sudionici podijeliti svoje fotografije cijeloj grupi. Koje su ključne teme koje su se pojavile? Koje su usluge i sadržaji dostupni u njihovoj zajednici? Koje vještine ima zajednica?

ISTRAŽIVANJE

Činjenice i brojke također se mogu istražiti dijeljenjem skupine mlađih u timove od 3-4 osobe. Svaki se tim može usredotočiti na neke specifične blokove pitanja ili to učiniti za domaću zadaću. Zamolite timove da prikupe podatke s interneta ili javnih izvora te rezimiraju rezultate svojih istraživanja na 1-2 stranice.

1. Opišite svoje područje djelovanja (zajednicu). Što je specifično za vaše područje (broj stanovnika, demografska struktura, socio-ekonomski profil, npr. stopa nezaposlenosti, etničke, vjerske i kulturne skupine)?
2. Koje skupine zajednice (etničke, vjerske, kulturne, itd.) su korisnici (ili imaju pristup) uslugama koje pružaju država, nevladine organizacije, drugi? Je li neka skupina zapostavljena?
3. Koliko mlađih živi na tom području? Koje sadržaje za slobodno vrijeme imaju? Koje usluge pruža država? Nevladine organizacije? Postoje li usluge za rizične skupine mlađih?
4. Koliko škola ima u tom području? Vode li inovativne programe? Postoji li veza između škole i zajednice? Između udruga za mlađe i škola? Koji se problemi povezani s obrazovanjem mogu identificirati (npr. napuštanje škole, isključenje manjinskih skupina iz visokokvalitetnog obrazovanja)?
5. Koje prilike za izražavanje svojih potreba i želja postoje za mlađe u vašoj zajednici? Kako mogu utjecati na politiku?
6. Koliko inicijativa, poput start-upova, služe potrebama zajednice? Podržava li ih lokalna vlast?
7. Koliko se udruga, javnih ustanova ili tvrtki bavi ekološkim problemima i kojima?
8. Postoje li tvrtke ili aktivnosti koje predstavljaju opasnost za okoliš?
9. jesu li problemi vezani uz specifična područja ili su rašireni po cijelom području?

INTERVJUI U ZAJEDNICI

Provodenje intervjeta u zajednici predstavlja mogućnost za aktiviranje članova zajednice i njihovo uključivanje u proces donošenja odluka. To je oblik aktivnog istraživanja i temelji se na sljedećim načelima:

- Ne činite za ljudi ništa što oni mogu sami!
- Razvijajte resurse zajednice ispitujući ljudi.
- Budite znatiželjni i otvoreni prema svemu što se događa u susjedstvu.

Trener može podijeliti sudionike u grupe od 3-4 osobe. Zamolite ih da intervjuiraju 5 do 10 stanovnika zajednice kako bi saznali što misle o aktualnim problemima u njihovojoj lokalnoj zajednici. Moguća pitanja:

- Kako vidite svoju zajednicu: koji su resursi dostupni? Koje prilike za donošenje odluka postoje za vas? Koji problemi postoje?
- Kad biste mogli promijeniti jednu stvar u svojoj zajednici, što bi to bilo?
- Kako biste to promijenili?
- Biste li bili zainteresirani postati kreator promjena u svojoj zajednici?

Svrha ovog dijela istraživanja (obrada svih navedenih podataka) je dobiti tekstualni opis konteksta koji mapa opisuje.

Po želji, na temelju mišljenja/percepcije skupine mladih i intervjuiranih osoba (što se izričito traži), može se umetnuti ljestvica ozbiljnosti identificiranih ekoloških problema. Ljestvica se može izraditi raznim tehnikama:

- Opisivanje ozbiljnosti brojčanom vrijednošću: napišite je na post-itu.
- Uspostavljanje sociometrijske metode: mladi sudionici povlače crtlu na tlu; na jednom kraju prikazana je vrijednost 0, na drugom vrijednost 10, na sredini 5, a od mlađih se traži da problem postave na liniju prema tome koliko misle da je on ozbiljan: konačna vrijednost je uspostavljena većinom glasova.

Različite razine ozbiljnosti mogu se prikazati na karti s grafičkim elementima.

2. PRISTUPI MAPIRANJU ZAJEDNICE

Mapiranje zajednice je temeljita analiza situacije u određenim zajednicama. Pruža osnovu na kojoj se mogu izgraditi buduće akcije i usredotočuje se na sljedeća glavna pitanja:

- Koje su najupečatljivije potrebe i izazovi ovog područja?
- Koji su resursi?
- Što mladi kažu o tom području - i što bi po njihovom mišljenju trebalo promijeniti?

Iako je svrha ovog toolkita pružiti instrument za opisivanje zajednice iz perspektive održivosti, mapiranje zajednice moglo bi poslužiti i u mnoge druge svrhe. Može biti korisno za mnoge aspekte istraživanja jer pokriva široku analizu dostupnih resursa i pomaže u uspostavljanju novih kontakata s postojećim lokalnim organizacijama, projektima i inicijativama. Također može biti prvi korak aktiviranja zajednice u rješavanju nekog problema, a nadalje, pruža priliku mladima da zapravo rade zajedno na nečemu konkretnom i opipljivom od početka njihovog aktivnog djelovanja u postizanju održivosti ili bilo kojeg drugog cilja.

Analiza postojećeg konteksta pomaže identificirati nesklade i nedostatke u strategijama održivosti: prikazani rezultati predstavljaju vrlo koristan alat za privlačenje pozornosti kreatora politika. Štoviše, ponekad je potrebna sustavna analiza situacije kako bi se privukla sredstva za projekt održivosti (ili za projekt s bilo kojom drugom svrhom).

Zbog svih ovih razloga, zadržimo se malo na različitim metodama provođenja analize situacije.

2.1 MAPIRANJE RESURSA ZAJEDNICE

Ova metoda zahtijeva okupljanje raznolike skupine ljudi iz zajednice kojoj nedostaje održivost ili u kojoj se metode održivosti mogu poboljšati: mlade i stare, radnike i stručnjake, žene i muškarce, učitelje i ravnatelje, državni službenke i zaposlenike, ljudi koji se bave uslužnim djelatnostima ili poduzetnike.

Važno je potaknuti sudjelovanje mnogih predstavnika kako bi prikupili različite perspektive prilikom utvrđivanja strategija održivog razvoja. U ovoj fazi, cilj je postaviti pitanja i ispitati članove zajednice kako bi se identificirali problemi i u zajednici i njihovi temeljni uzroci. Mladi mogu prikupiti podatke, procijeniti ih i odlučiti na koje se pitanje ili problem žele usredotočiti. Prilikom prikupljanja podataka također je važno procijeniti sve aktivnosti koje mogu utjecati na održivost ili se na neki način suočavaju s problemom održivosti. To može uključivati male tvrtke, maloprodajne trgovine, grupe u zajednici, nevladine organizacije i javne državne službe koje imaju za cilj poboljšati zajednicu. Na kraju procesa možete nacrtati fizičku mapu sa svim organizacijama u zajednici, fizičkim adresama i uslugama koje pružaju. Posljednji korak je predstavljanje sažetka istraživanja zajednici s razvojnim planom održivosti.

Osnovne informacije Geografsko / administrativno područje	<ul style="list-style-type: none"> • Točne granice • Preklapanje s administrativnim podjelama?
Povijesni razvoj i identitet područja	<ul style="list-style-type: none"> • Događaji i razvoj događaja koji se smatraju relevantnim za situaciju • Nije potrebna dubinska povijesna analiza
Demografski podaci	<ul style="list-style-type: none"> • Broj stanovnika, gustoća naseljenosti • Demografska struktura u usporedbi s regijom ili državom • Socio-ekonomski profil • Etničke, vjerske i kulturne skupine, manjine

Mladi Socio-ekonomkska situacija/ Službe za mlade/ Obrazovanje, osposobljavanje i učenje	<ul style="list-style-type: none"> • Podaci koji se odnose na socio-ekonomsku situaciju mladih, zdravstveni status i razinu obrazovanja • Objekti za slobodno vrijeme za mlade • Usluge za mlade (pružatelji usluga, ciljne skupine) • Posebne usluge za rizične skupine mladih • Škole i druge obrazovne mogućnosti na tom području (od predškolskog do fakultetskog obrazovanja) • Obrazovanje za mlade o održivosti • Inovativni programi u školama • Veze između škola i zajednice ("otvorene škole"): Problemi povezani s obrazovanjem, npr. isključenje pojedinih skupina iz visokokvalitetnog obrazovanja, napuštanje škole itd. • Suradnja između udruga za mlade i škola • Sustavi podrške za prijelaz iz škole u odraslu dob i radni život
Javni sektor	<ul style="list-style-type: none"> • Opis strukture tijela javne vlasti • Odgovornost za područje; podjela vlasti između lokalne i regionalne/nacionalne razine • Trenutni prioriteti lokalne samouprave, posebice vezani uz mlade, obrazovanje, urbanu/ruralnu regeneraciju • Ostali javni programi od koristi ovom području, posebno u području mladih, obrazovanja, urbane/ruralne regeneracije • Participativne politike; mogućnosti utjecaja na javne politike
Privatni sektor	<ul style="list-style-type: none"> • Gospodarska struktura područja • Prevladavajuća poduzeća i radna mjesta • Uloga manjih poduzeća • Gospodarski razvoj tijekom proteklih godina i budući izgledi
Neovisni sektor	<ul style="list-style-type: none"> • Djelovanje nevladinih organizacija na tom području • Specifično: udruge mladih • Crkve, vjerske zajednice
Zaključak	<ul style="list-style-type: none"> • Ključni izazovi i dostupni resursi

Za daljnji razvoj istraživanja, možete dobiti trenutne mape područja (obično ih daju gradski ili turistički uredi ili ih možete ispisati s weba), podijeliti grupu u timove od 3-4 i raditi na mapi: kodirati i označiti regije aktivnosti malih poduzeća, područja propadanja/potencijala, aktivnosti koje predstavljaju rizik ili prilike za održivost, područja u kojima se može rukovati otpadom, itd. Razgovarajte o potencijalu koji je realiziran ili nedovoljno iskorišten i zamislite koja su poduzeća potrebna u zajednici (ali još ne postoje).

Važno je da se ova vježba izvodi na poznatom području. Ako grupa okuplja ljudi s različitih područja, može se podijeliti u manje skupine prema tome odakle pojedinci dolaze.

Alternativno, grupa mladih može nacrtati vrlo grubu geografsku kartu: ceste, gradovi, brda, granice - bilokoji aspekt koji opisuje analizirano područje. Važno je zapamtiti da karta ne mora biti točna ili detaljna. U sljedećem koraku, grupa se može ponovno podijeliti u timove od 3-4. Korištenjem različitih boja za različite vrste organizacija (npr. zelena za tvornice, žuta za trgovine, crvena za stanovanje, plava za vladine zgrade itd.) svaki tim može istaknuti različite značajke zajednice. Zatim će cijela grupa identificirati neke od dobrih stvari o lokalnoj zajednici, lokalne prednosti i resurse, odgovarajući na sljedeća pitanja:

- Koje usluge i sadržaje ima zajednica?
- Koje vještine posjeduje zajednica?
- Koje su prijetnje održivosti (primjer: otpad, širenje urbanih područja, onečišćenje) prisutne? Gdje?
- Koja područja predstavljaju opasnost za okoliš?

Za kraj, sudionici moraju na post-ite napisati neke od svojih emocija ili osjećaja vezanih uz različite dijelove toga područja, različite zgrade i objekte. One mogu biti pozitivne ili negativne. Trebali bi staviti ove post-ite na mapu. Zatim će grupa identificirati neke aspekte koje žele poboljšati u svojoj zajednici, probleme ili brige, a na kraju i područja ili teme gdje je potrebno daljnje istraživanje.

Na kraju izrade mape potrebno je zajedničko promišljanje. Grupa će se okupiti i zamoliti da podijeli svoje osjećaje i razmišljanja o aktivnosti, te da istraži pretpostavke i probleme na kojima se temelje njihovi stavovi, kao i da raspravi zašto različiti ljudi mogu imati različita viđenja. Mladi bi se trebali zapitati zašto neka mjesta na karti privlače puno pozitivnih komentara, a druga mjesta mnogo negativnih. Što je još važnije, trebali bi se usredotočiti na ključne teme koje su se pojavile. Kako to pomaže aktiviranju za pitanja održivosti i ekološke prihvatljivosti uz pomoć same zajednice?

Ova aktivnost može izravno dovesti do daljnje analize koja se može razviti na sljedeći način.

2.2 STABLO PROBLEMA I RJEŠENJA

Stablo problema i rješenja je alat za razvoj zajednice temeljen na njenim resursima. Razvoj zajednice zasnovan na resursima (skraćeno RZZR) je pristup izgradnji zajednice koji se usredotočuje na resurse zajednice; razvili su ga John P. Kretzmann i John McKnight, koji vjeruju da "svaka pojedinačna osoba ima kapacitete, sposobnosti i darove. Svaki put kada osoba iskoristi svoj kapacitet, zajednica je jača, a osoba moćnija. Zato su jake zajednice u osnovi mesta gdje se prepoznaju, vrednuju i koriste kapaciteti lokalnog stanovništva. Slabe zajednice su mesta koja ne uspijevaju, iz bilo kojeg razloga, mobilizirati vještine, kapacitete i talente svojih stanovnika ili članova." (Izgradnja zajednica iznutra prema van: put prema pronalaženju i mobiliziranju resursa zajednice, Evanston, IL: Institut za istraživanje politike 1993.).

Polazeći od ovog shvaćanja, Kretzmann i McKnight razvili su niz alata koji mogu pomoći u prepoznavanju vještina stanovnika i njihovom korištenju za razvoj zajednice.

Analiza stabla problema polazište je za mnoge oblike planiranja projekata i dobro je razvijena među razvojnim agencijama. Analiza stabla problema pomaže u pronalaženju rješenja mapiranjem anatomije uzroka i posljedice koji se vezuju uz problem, slično kao umna mapa, ali s više strukture. To ima nekoliko prednosti:

- Problem se može raščlaniti na determinirane i dijelove kojima se može upravljati. To omogućuje jasnije određivanje prioriteta i pomaže u fokusiranju ciljeva.
- Postoji više načina shvaćanja problema i njegovih često međusobno povezanih, pa čak i kontradiktornih uzroka. Ovo je često prvi korak u pronalaženju dobitnih rješenja.
- Identificira pitanja i argumente te može pomoći u utvrđivanju tko su i što su politički akteri i procesi u svakoj fazi.
- Može pomoći u utvrđivanju jesu li potrebne dodatne informacije, dokazi ili resursi kako bi se iznio jak argument ili izgradilo uvjerljivo rješenje.
- Sadašnji problemi - a ne prividni, budući ili prošli problemi - rješavaju se i identificiraju. Proces analize često pomaže u izgradnji zajedničkog osjećaja razumijevanja, svrhe i djelovanja.

Da bi se nacrtalo stablo problema, grupa mladih treba se podijeliti u timove od 3-4 osobe. Svaki tim bi trebao identificirati jedan središnji problem održivosti u svojoj zajednici, njegovim posljedicama i korijenima postojećeg problema. Zatim svaka skupina upiše naziv takvog problema u središte debla. Iz tog debla niknut će grane: svaka od njih predstavljaće posljedice, koje grupa u konačnici želi promijeniti – neizravno ili dugoročno; na grani treba napisati nekoliko riječi ili rečenicu koja će opisati problem. Svaki će korijen biti jedan od uzroka: nešto što je izvor problema ili s čim se treba izravno pozabaviti kako bi se riješio žarišni problem. Kada se stablo nacrtava, moglo bi se dalje razviti u stablo rješenja, dodavanjem glavnih uzroka i posljedica te mogućih rješenja, što će poslužiti kao akcijski plan za poticanje održivosti u zajednici.

2.3 STRATEGIJE ODRŽIVOSTI KAO ISTRAŽIVANJE TRŽIŠTA

Poslovni svijet neprestano daje primjere i alate za analizu i rješavanje problema zajednice; analizirajući odgovarajuće kontekste s ekonomskog stajališta, moguće je usredotočiti se na tržišnu nišu, koja je mali, ali specifičan i dobro definiran segment stanovništva ili tržišta. Identificiranjem "praznina" na tržištu ili potreba, želja i zahtjeva koje druge tvrtke ili organizacije slabo ili uopće ne zadovoljavaju, može se razviti proizvod ili usluga kako bi se to zadovoljilo i "stvorilo" tržišnu nišu. Na sličan način, mapa zajednice, koja se temelji na pitanjima održivosti mogla bi se usredotočiti na mali segment zajednice koji ima potrebe koje se ne rješavaju na održiv način (ili se uopće ne rješavaju), poput nedostatka javnog prijevoza, ili neučinkovitog zbrinjavanja otpada. Da bi to učinila, skupina mladih također može posuditi neke instrumente iz istraživanja tržišta.

Istraživanje tržišta može pružiti ključne informacije o navikama, preferencijama, mišljenjima i potrebama trenutnih i potencijalnih kupaca i korisnika, pomaže da ostanete usredotočeni na ono što vaša zajednica osjeća kao nasušnu potrebu i koje bi navike bila spremna promijeniti kako bi poboljšala svoju kvalitetu života (sa stanovišta održivosti).

Neke od najčešće korištenih metoda istraživanja tržišta su sljedeće:

- Ankete (koristeći upitnike i intervjuje jedan na jedan - telefonom, e-poštom ili putem internetskih anketa)
- Fokus grupe (u grupi voditelj usmjerava raspravu)
- Osobni intervjuji (kako bi se dobili subjektivniji podaci nego putem anketa, postavljaju se nestrukturirana i otvorena pitanja)
- Promatranje (promatranje potrošača/korisnika na djelu)

2.4 ANALIZA MEDIJA U ANALIZI OKOLINE

Analiza okoline je proces koji obično koriste tvrtke i druge organizacije za praćenje svog internog i eksternog okruženja u potrazi za tragovima promjena koje bi mogle značiti nove prijetnje i prilike. Donositelji odluka često koriste analizu okoline za prikupljanje, organiziranje i analizu podataka o svojim resursima i nedostacima za usmjeravanje strateškog planiranja i donošenja odluka. U poslovanju, analiza okoline prikuplja relevantne i vjerodostojne informacije do kojih nisu mogli doći interni izvori, kroz različite metode, uključujući pregled literature, online procjene baza podataka, istraživanje društvenih mreža, pregled politika, ocjenu konkurenata i traženje mišljenja dionika, npr. klijenata, uprave i osoblja, među ostalim strategijama.

Analiza okoline ima za zadatak otkrivati. Dobri analitičari rade sve kako bi pronašli tragove o tome kako se svijet mijenja: čitaju vijesti, blogove, gledaju TV i YouTube i tako dalje. Njihov je cilj otkriti tragove, ideje i misli te ih podijeliti sa svojom grupom i zajednicom.

Analiza okoline po definiciji bi trebala biti opsežnija od rutinskog istraživanja tržišta i nadzora koji se obavlja u organizaciji. Trebala bi uključivati širi uvid od uobičajenog na promjene i razvoj koji oblikuje interes organizacije.

Prilikom analize, nužno je imati širom otvorene oči za ono što bi moglo biti važno i prikupljati najšire ideje te informacije. Jednako je važno ne dopustiti da pristranost i postojeće znanje o temi ili naša očekivanja suze pogled.

Najnovija metodologija u ovom području fokusira se na analizu medija. Ovim modernim pristupom istraživanje postaje dinamičnije i zanimljivije, prikladnije za grupu mladih. Međutim, budući da je analiza medija obično dio šireg pristupa, najbolje ju je koristiti u procesu mapiranja zajednice i smatrati je trajnim instrumentom za ažuriranje i praćenje promjena u zajednici kako bi mapiranje zajednice uvijek bilo ažurno.

Zadatak je imenovati mlade ljudе koji će biti zaduženi za praćenje medija. Svaki od "promatrača medija" trebao bi izraditi push notifikaciju (kao što je Google upozorenje) na temu relevantnu za njihovu zajednicu, koristeći ključne riječi, kao što su naziv njihovog grada i tema do koje im je stalo. Mogu dobivati rezultate bilo kojom učestalošću koju smatraju potrebnim; dnevno, tjedno, mjesečno. Zatim bi grupa trebala dogovoriti trenutak kad će se podijeliti rezultati; recimo jednom mjesečno. Ako medijski promatrači imaju relevantna nova saznanja, grupa će ih primiti i u skladu s tim uključiti u svoju mapu zajednice.

2.5 SWOT ANALIZA

Nakon što se utvrdi zajednica koja se ispituje, skupini mladih treba istraživački alat koji ulazi u detalje problema i mogućih rješenja. Izveli smo proširenu simulaciju s drugim alatom koji dolazi iz područja ekonomije, SWOT analizom. Ovaj model, nastao u kontekstu strateškog planiranja za projekte i tvrtke, vrlo je svestran i također se prilagođava mapiranju zajednice. Nadalje, lako se vizualizira u grafikonu: na lijevoj strani tablice nalaze se pozitivni elementi: prednosti i prilike. 'Snage' (**Strengths**) predstavljaju sve ono što je u zajednici dobar primjer održivosti okoliša ili pokazuje spremnost za rješavanje problema. 'Prilike' (**Opportunities**) predstavljaju snage promjene koje još nisu aktivne unutar zajednice, ali bi to mogle postati. S desne strane su negativni elementi: 'Slabosti' (**Weaknesses**) predstavljaju sva postojeća i neriješena pitanja održivosti okoliša, a 'Prijetnje' (**Threats**) su negativne sile promjene koje mogu dodatno pogoršati situaciju. Gornja linija predstavlja unutarnje čimbenike, donja vanjske.

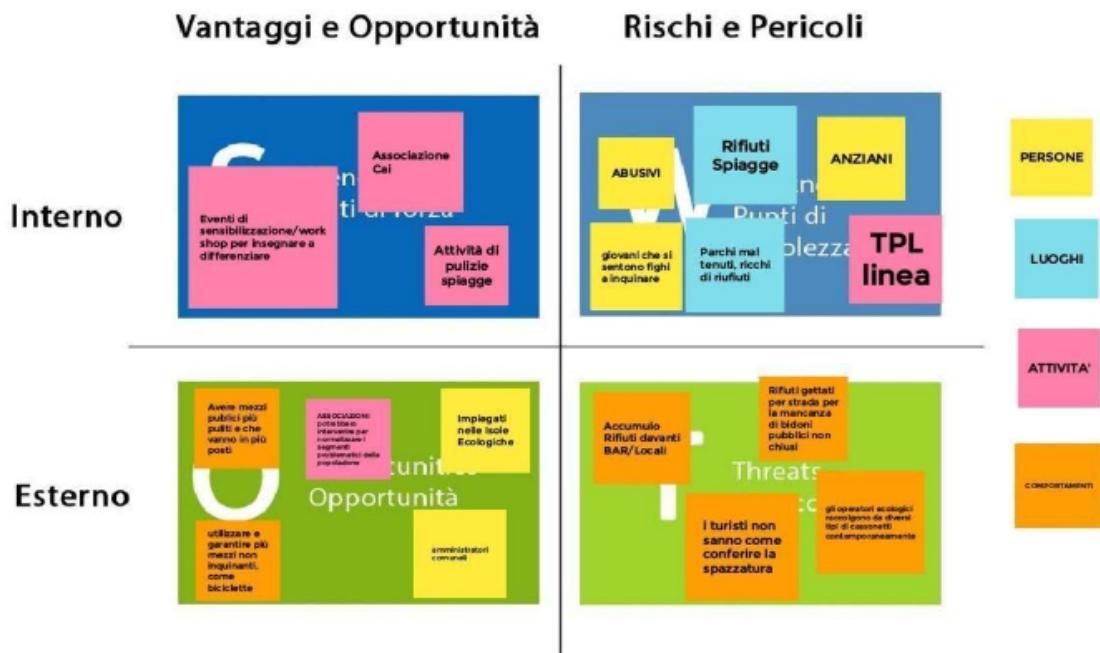
	Pozitivni (za ostvarivanje cilja)	Negativni (za ostvarivanje cilja)
Unutarnji	Snage (Strengths)	Slabosti (Weaknesses)
Vanjski	Prilike (Opportunities)	Prijetnje (Threats)

Izvor: <https://freesvg.org/swot-en> [own display]

Sljedeća faza istraživanja uključuje grupiranje podataka. Od mlađih se očekuje da podatke koje su prikupili i informacije koje imaju o pitanjima okoliša napišu na post-ite, kategorizirajući ih na: **Ijudе** (pojedinaci ili skupine dionika koji se bave pitanjima okoliša, ili pak segment stanovništva koji su osjetljivi ili posebno uključeni u probleme; mjesta (prostori u kojima je koncentriran problem ili potencijalno rješenje); **aktivnosti** (organizacije ili tvrtke koje se ponašaju dobro ili štetno za održivost okoliša); **ponašanja** (dobre ili loše navike). Svaki post-it mora sadržavati samo jedan element. Korisno je uspostaviti color code za razlikovanje svake od ovih kategorija. Drugi dio ove faze izrade mape sastoji se od toga da mlađi lijepe post-ite na ploču koja predstavlja grafikon SWOT analize, tako da se svaki pojedini post-it (tj. svaki pojedinačni element, bilo to osoba, mjesto, aktivnost ili ponašanje) kategorizira kao snaga, prilika, slabost ili prijetnja. Ako su mlađi ljudi odlučili klasificirati probleme prema ozbiljnosti, oni najhitniji mogu se postaviti gore, a manje ozbiljni ispod, ili se svakom post-itu može dati klasifikacija važnosti ili pak koristiti različite veličine post-ita ovisno o ozbiljnosti.

Primjer. Mlađi iz Loana koristili su se virtualnom pločom. Kao slabe kategorije, izložene riziku lošeg ponašanja, istaknuli su starije osobe i ilegalne doseljenike (ljudi, žuto); osobe koje se bave ekologijom i općinske upravitelje (ljudi, žuto) kao kategorije koje se mogu educirati da svoje djelovanje u korist okoliša učine raširenijim i odlučnijim. Pojedini subjekti i njihove inicijative (ružičasto) uključene su u već prisutne snage i mogućnosti: dani čišćenja plaža ili događanja za podizanje svijesti kao konstruktivne akcije te barem jedna udruga koja je već provodila slične aktivnosti; itd. Grupa se nije usredotočila na ljestvicu ozbiljnosti, ali radi primjera, recimo da je veličina okvira mogla predstavljati "veličinu" problema. Na kraju je njihova analiza izgledala ovako:

SOURCE: YEPP ITALIA [OWN DISPLAY]

Online

Posljednji korak u prevodenju SWOT analize u kontekst mape zajednice je stavljanje u online format koji je lako primjenjiv, lako se dijeli i ažurira tijekom vremena, a koji koristi jednostavan i prepoznatljiv vizualni element za svaku od kategorija koje ga čine (npr. Miro). Drugi dio ovog Vodiča opisuje kako koristiti Miro kao alat za mapiranje zajednice.

3. VJEŽBE MOBILIZACIJE ZAJEDNICE

U sljedećem poglavlju nalazi se izbor različitih vježbi koje se mogu testirati i provoditi na lokalnoj razini, poredanih od najmanje intenzivnih do resursno najintenzivnijih.

Kako bi se osigurala redovita priprema za trenere i sudionike kao potencijalne provoditelje, svaka vježba je oblikovana kao tablica i razdvojena na očekivane rezultate, korake i metode za uključivanje dionika. U tom kontekstu, dionici mogu biti pojedinci, predstavnici nevladinih organizacija, poduzeća, škole, kreatori politika ili osobe uključene u procese donošenja odluka. Njihova uključenost podrazumijeva razmjenu i uključenost u mapiranje zajednice, sadašnju ili daljnju raspravu izvanmrežno i online, poput govornice, aktivnog slušanja u malim grupama ili online ankete. Ove metode mogu varirati ovisno o pojedinim postavkama, kulturnim komponentama i izgledu svake radionice. Svaka tablica vježbe također predlaže metode za uključivanje mladih, navodi materijale potrebne za izvođenje vježbe i dijeli savjete za trenere. Ovi savjeti sadrže korisne informacije o tome kako započeti i završiti aktivnost, predlažu pitanja za analizu ili predlažu interkulturnalne/društvene/političke probleme zajednice koji bi se mogli razmotriti.

3.1 NAJMANJE RESURSNO INTENZIVNE

UJEDINJENJE GRUPA ZA ZAJEDNIČKO DJELOVANJE	
Format	Rasprava/okupljanje/sastanak susjeda
Tip	Mješovito
Očekivani rezultat	Okupljanje različitih društvenih grupa kako bi se pozvalo na zajedničko djelovanje i postizanje zajedničkog cilja, npr. zabraniti novi reaktor Nuklearne elektrane Krško (Hrvatska). Razviti strategiju i plan za javno grupno djelovanje koje okuplja različite skupine
Koraci aktivnosti	Istraživanje, terenski rad, prikupljanje građe, pisanje
Metode za uključivanje dionika	Objavite intervjue, videozapise i tekstove na podcastu Koristite društvene mreže i web stranice kako biste senzibilizirali zajednicu o osjetljivim pitanjima. Organizirajte okupljanje aktivista Akcije se mogu temeljiti na kritičkom i humorističkom tumačenju različitih problema
Metode za uključivanje mladih	Putem javne rasprave i panel diskusije u srednjim školama i sveučilištima. Putem agitacije na festivalima (elektronske glazbe).
Što je potrebno?	Printer, papiri, slajdovi, selotejp, zvučnici i mikrofon, laser, postava učionice
Savjeti za trenere	Najvažniji element je da treneri sudjeluju na istoj razini s mladima, bez hijerarhije. U tom smislu važno je uključiti akcije i koristiti jezik i simbole mlade generacije: aktivni odmor u prirodi, bicikлизam, elektronsku glazbu, izravnu demokraciju, rodnu fluidnost, društvene mreže kao alate za komunikaciju i kreativnost.

RASPRAVA I BILJEŽENJE

Glavna ideja je prikupiti ideje i iskustva o pitanjima okoliša i zajednički raspravljati o njima u grupama. Profesor/ica biologije u lokalnim školama bit će pozvan da pruži više informacija o različitim ekološkim procesima.

Format	Rasprrava/okupljanje/sastanak susjeda
Tip	Izvanmrežno (2 sata)
Očekivani rezultat	Razgovarati o svim mišljenjima i iskustvima kako bi mogli sagledati situaciju iz drugačije perspektive i razumjeti moguća rješenja.
Koraci aktivnosti	<p>Prije aktivnosti:</p> <p>Napravite komunikacijski plan za društvene mreže, kako biste informirali ljudi o nadolazećem javnom skupu (plakati, video i pozivnice);</p> <p>Tijekom dana aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dizanje atmosfere kroz igru • Uvod o događaju – svrha i zadaci • Podijelite sudionike u male skupine • Grupe raspravljaju o različitim dijelovima zajednice. Govore o potrebnim poboljšanjima, problemima i dobrom praksama • Zajednička rasprava o glavnim problemima koje je svaka grupa prepoznala kao najbolje i najgore • Napravite zajednički moodboard o glavnim idejama/problemima • Evaluacija
Metode za uključivanje dionika	Za uključivanje dionika u mapiranje lokalnih škola. Učitelji biologije i kemije bit će pozvani da ispričaju više o različitim procesima u prirodi.
Metode za uključivanje mladih	Kako bi uključili mlade u mapiranje, bit će zamoljeni da se pridruže diskusiji gdje će imati priliku govoriti o stvarima koje žele promijeniti u svojoj zajednici.
Što je potrebno?	Materijali za mood board: papir, markeri, ljepilo, škare, slike, novine, časopisi itd.
Savjeti za trenere	<ul style="list-style-type: none"> • Instruktora se mora poticati da formira rasprave o pitanjima okoliša u svojoj zajednici • Trener mora potaknuti sudionike da sagledaju situacije s drugačije točke gledišta kako bi započeli raspravu • Ako trener primijeti da sudionici nisu dovoljno aktivni, može se predložiti podizanje atmosphere kroz igru • Na kraju, treneri moraju predložiti evaluaciju rada i govoriti o prednostima ove aktivnosti.

VIDJETI DOBRO	
Format	Rasprava/okupljanje/sastanak susjeda, skupština zajednice, otvoreni prostor, izložba na otvorenom
Tip	Mješovito
Očekivani rezultat	Stvaranje lokalne inicijative usmjerene na podizanje svijesti o specifičnom problemu grada, ali na pozitivan način. Primjer: U Zagrebu (Hrvatska) to bi bilo podizanje svijesti o potocima i vodenom bogatstvu grada i njegovom iskorištavanju.
Koraci aktivnosti	Istraživanje, terenski rad, prikupljanje materijala, planiranje osnovnih koraka projekta, poduzimanje radnji (natječaj za najbolji umjetnički rad na temu, izložba/projekcija radova, javna rasprava).
Metode za uključivanje dionika	<ul style="list-style-type: none"> Objavljivanje intervjua, videa i tekstova na društvenim mrežama, potpisivanje peticija i njihovo slanje dionicima, Pozivanje na javne rasprave o srodnim temama (npr. bogatstvo zagrebačkih vodenih tokova)
Metode za uključivanje mladih	<ul style="list-style-type: none"> Putem javne rasprave i panel diskusije u srednjim školama i sveučilištima. Putem agitacije na festivalima (elektronske glazbe). Putem društvenih mreža (osobito Instagrama i TikToka). Izradom natječaja za nagradu za najbolji video/kratku priču/strip/knjigu/sliku/kolaž. Najbolji dobivaju simboličnu nagradu.
Što je potrebno?	Laptop, printer, zvučnici i mikrofon, projektor, projekcijsko platno, simbolične nagrade (zero waste sapuni i kozmetika, boce za vodu, torbe...)
Savjeti za trenere	Za trenere je važno da se pozabave problemom i učine ga privlačnim zajednici i mladim sudionicima. Trebali bi naglasiti nešto pozitivno na što zajednica treba biti ponosna i što ih čini jačima. Primjer: Za zagrebačke potoke trebali bi naglašavati bogatstvo zagrebačkih voda i našu sposobnost da ih zaštitimo, umjesto da naglašavaju bijes i negativnost prema dionicima i onima koji iskorištavaju potoke – to je tek drugi korak, nakon jačanja zajednice u pogledu pozitivnih aspekata njihovih zajedničkih resursa.

ZAJEDNO PROTIV PLASTIKE	
Format	Diskusija/okupljanje/sastanak susjeda, otvoreni prostor
Tip	Izvanmrežno
Očekivani rezultat	<ul style="list-style-type: none"> Otkrivanje različitih skupina za zabranu jednokratne upotrebe plastike. Prikupljanje strategija javnog djelovanja različitih skupina. Izrađuje se zajednički plan grupnog djelovanja, umrežavanje između zainteresiranih skupina. Stvaranje baze znanja koja je otvorena svima.
Koraci aktivnosti	Istraživanje, prikupljanje materijala, pisanje pitanja za kviz o plastiци за jednokratnu upotrebu, istraživanje za filmove, slanje prijavnica za kviz, provođenje kviza, projekcije filmova, javno izlaganje o temi.
Metode za uključivanje dionika	<ul style="list-style-type: none"> Objavljivanje intervjua, videa i tekstova na podcastima Društvene mreže i web stranice za senzibiliziranje zajednice o pitanju jednokratne plastike. Organiziranje javnih rasprava o ovom problemu koji pogađa cijelokupnu ljudsku populaciju, Pozivanje dionika na javne rasprave Potpisivanje peticija
Metode za uključivanje mladih	<ul style="list-style-type: none"> Pozivanje mladih na sudjelovanje u kvizu, projekciji filmova i javnoj raspravi/ama. Putem agitacije na festivalima (po mogućnosti, ove bi se aktivnosti bazirale na nekoliko festivala).
Što je potrebno?	Printer, papiri, selotejp, zvučnici i mikrofon, laser, projekcija, nagrade za pobjednike kviza
Savjeti za trenere	<p>Važno je odabrati/producirati film koji prikazuje mlade ljudi u akciji i da pokazuje kako oni uistinu mogu napraviti razliku. Odabir pravog filma, koji naglašava ulogu i snagu zajednice, potreban je za inspiraciju mladih, kako ne bi ostali zarobljeni u negativnim mislima i osjećaju beznadu. Zaista je važno informirati mlade, ali im pokazati pozitivne aspekte kako male zajednice doista čine razliku.</p> <p>Primjer: "Plavo srce" priča priču o malim zajednicama koje spašavaju rijeke na Balkanu, a koje su bile u opasnosti od eksploatacije i na kraju su nestale.</p>

STVARAJTE SAVEZE!	
Format	Diskusija/okupljanje/sastanak susjeda, otvoreni prostor
Tip	Izvanmrežno
Očekivani rezultat	<ul style="list-style-type: none"> • Oko inicijative se formirala zajednica dionika. • Ključna pitanja okoliša u lokalnoj zajednici mapirali su dionici.
Koraci aktivnosti	<p>a) Akcijska grupa osmišljava online i fizički upitnik (sličnog formata), koji bi trebao tražiti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ključne problem okoliša na lokalnoj razini • specifična područja koja zahtjevaju intervenciju (lokacija) • predložene radnje za poboljšanje stanja na lokalnoj razini • <p>b) Akcijska grupa dizajnira posebnu značku/bedž (naljepnicu), po uzoru na TripAdvisor i druge slične usluge, koje svoje naljepnice šire među svojim partnerima.</p> <p>Bedž označava povezanost s lokalnom zaštitom okoliša, godinu i QR kod koji sudionika šalje na web stranicu inicijative koja detaljno objašnjava inicijativu i predstavlja partnere.</p> <p>c) Na temelju prethodno provedene vježbe mapiranja dionika, članovi inicijative dopiru do različitih dionika, ukorijenjenih u lokalnoj zajednici, poput:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nevladinih organizacija • ureda • turističkih agencija/davatelja usluga (škole surfanja itd.) • restorana <p>Polazište su dionici koji su im bliži, povezani s inicijativom (organizacije koje podupiru mlade, sportski klubovi u kojima su ti mlađi ljudi aktivni, tvrtke njihovih roditelja, javni uredi itd.).</p> <p>d) Od svakog dionika se traži da popuni upitnik.</p> <p>e) Nakon ispunjavanja upitnika, dionik bi trebao dobiti priliku pridružiti se ovoj inicijativi za određenu godinu. Ulazak u inicijativu znači obveze i benefite. Obveze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prijaviti se na newsletter inicijative • Biti suglasni da ih se informira o nadolazećim aktivnostima i događanjima, kao i ekološkim zahvatima na lokalnom području • Uzeti naljepnicu inicijative i postaviti je na vidljivo mjesto • Ako je to moguće, pratiti društvene mreže inicijative <p>Benefiti (na primjer):</p>

Koraci aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Mogućnost dodavanja kao partnera na web stranicu inicijative • Pozitivna ocjena u Google kartama (u kojoj se navodi sudjelovanje u projektu) • Dodavanje na Google kartu projekta kao partner • Priznanje građana za sudjelovanje u inicijativi – primjerice od mladih ljudi, koji također postaju dio inicijative u koraku #3 „Regrutirajte svoje trupe!“ <p>f) Rezultati upitnika se analiziraju i obrađuju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • određena područja koja zahtijevaju intervenciju postavljaju se na ekološku kartu općine (pripremljenu u Google Maps, GeoCitizen, lokalnom alatu za e-participaciju ili na sličnim servisima) • ključni ekološki problemi sažeti su i opisani na web stranici projekta • analiziraju se aktivnosti predložene u upitnicima. <p>Na temelju ovih predloženih radnji i nakon analize ključnih ekoloških problema u zajednici, akcijska skupina predlaže niz aktivnosti koje se planiraju u toj godini.</p> <p>O rezultatima i akcijama koje će se odvijati partneri inicijative se informiraju putem newslettera.</p>
Metode za uključivanje dionika	<ul style="list-style-type: none"> • online anketa • fizička anketa • "preplata" na inicijativu • newsletter preplatnicima • popis benefita za preplatnike
Metode za uključivanje mladih	Mladi će biti uključeni kao pokretači i koordinatori inicijative u svakom koraku ovog procesa.
Što je potrebno?	<ul style="list-style-type: none"> • naljepnice za partnere inicijative (tiskane, dobro dizajnirane) • web stranica projekta • baza podataka za prikupljanje informacija o partnerima telefoni/računala za zapisivanje i prikupljanje podataka
Savjeti za trenere	Gore opisani proces je indikativan – pokazuje smjer, ali ga treba prilagoditi na temelju ideja mladih uz podršku odraslih (ako je ta podrška potrebna). Aktivnost zahtijeva prethodnu vježbu mapiranja dionika.

3.2 SREDNJE RESURSNO INTENZIVNE

REGRUTIRAJTE SVOJE TRUPE!	
Format	Otvoreni prostor, izložba na otvorenom
Tip	Izvanmrežno (1 dan u svakoj školi)
Očekivani rezultat	<ul style="list-style-type: none"> Mladi iz različitih škola doprinose ekološkoj karti općine i ocrtavaju ključne problem zaštite okoliša. Priklučuju se inicijativi/počinju prepoznavati inicijativu.
Koraci aktivnosti	<p>a) Akcijska grupa osmišljava online anketu koja bi trebala:</p> <ul style="list-style-type: none"> pitati mlade o problemima okoliša u lokalnoj zajednici. pitati za specifična područja koja bi mogla zahtijevati intervenciju (lokaciju). zatražiti prijedlog aktivnosti za poboljšanje stanja u lokalnoj zajednici. Akcijska skupina osmišljava posebnu značku (pribadaču i naljepnicu) mladog Community Challengera. <p>b) Mladi iz akcijske grupe, koji dolaze iz iste škole, udružuju snage u provedbi vježbe školskog mapiranja.</p> <p>c) Zajedno osmišljaju poster Community Challengers (s QR kodom koji vodi na upitnik) i štand koji će biti predstavljen u školi.</p> <p>d) Za vrijeme odmora štand se izlaže na školskim hodnicima/ispred škole. Članovi akcijske grupe šire znanje o inicijativi među mladima i mole mlade da se pridruže inicijativi, što znači:</p> <ul style="list-style-type: none"> ispuniti anketu skeniranjem QR koda na posteru svojim telefonima. saznati o budućim inicijativama projekta (možda se pridružiti akcijskoj skupini, sudjelovati u edukaciji o problemima okoliša itd.). pratiti društvene mreže projekta (barem jednu). podijeliti objavu o inicijativi na svojim društvenim mrežama, pozivajući druge mlade da sudjeluju. Objave uključuju poveznicu na upitnik (neobavezno). prijaviti se na mailing listu (neobavezno). <p>f) Mladi koji se pridruže inicijativi dobivaju pribadaču (za ruksak) i naljepnicu kojom se potvrđuje njihovo sudjelovanje u inicijativi.</p>

Koraci aktivnosti	<p>f) Rezultati upitnika se analiziraju i obrađuju:</p> <ul style="list-style-type: none"> • određena područja koja zahtijevaju intervenciju postavljaju se na ekološku kartu lokalne zajednice (pripremljenu u Google Maps, GeoCitizen, lokalnom alatu za e-participaciju ili na sličnim servisima) • ključni ekološki problemi sažeti su i opisani na web stranici projekta • analiziraju se aktivnosti predložene u upitnicima. <p>h) Na temelju predloženih aktivnosti i nakon analize ključnih ekoloških problema u zajednici, akcijska skupina predlaže niz aktivnosti koje treba poduzeti u toj godini.</p> <p>Mladi koji podržavaju inicijativu informiraju se o akciji putem društvenih mreža i poštom. Također dobivaju analizirane rezultate ankete.</p>
Metode za uključivanje dionika	Mladi iz akcijske grupe trebali bi se izravno obratiti svojim učiteljima/školskim službenicima kako bi dobili dopuštenje za organizaciju aktivnosti na školskom hodniku ili ispred škole.
Metode za uključivanje mladih	<ul style="list-style-type: none"> • Online upitnik • Informacije se pružaju izravno u njihovoј školi • Atraktivne pribadače da se osjećaju dijelom inicijative
Što je potrebno?	Papir i markeri za izradu postera, tiskani QR kod, online upitnik, kartoni i stol za pripremu štanda.
Savjeti za trenere	<p>Neka akcijska skupina odluči o sadržaju ankete i procesu uključivanja drugih mladih ljudi u mapiranje zajednice. Možda imaju bolje, prilagođenije ideje.</p> <p>Možda će se za mlade koji podržavaju inicijativu morati stvoriti kanal na društvenim mrežama – na primjer na Discordu ili u nekom gradskom alatu za e-sudjelovanje, gdje će mladi moći reagirati i razmjenjivati mišljenja i informacije o inicijativi.</p>

AKTIVIRANJE ZAJEDNICE TIJEKOM JAVNIH DOGAĐANJA	
Format	Festival
Tip	Izvanmrežno
Očekivani rezultat	Činjenice i brojke prikupljaju se od zajednice.
Koraci aktivnosti	<p>Lokalna skupina mladih organizira festival ili sudjeluje na već postojećem. Ako događaj ima ekološku i društveno relevantnu temu, može se očekivati više suradnje od sudionika; a ako se očekuje poznati gost, poput zabavljača ili govornika koji je jako upućen u temu, bit će i veći odaziv.</p> <p>Mladi intervjue na temu održivosti okoliša provode tijekom događaja, u za to predvidenom prostoru ili krećući se među sudionicima. Kako bi se identificirali kao skupina koja obavlja određeni zadatak, bilo bi bolje da nose prepoznatljiv identifikacijski element, poput istih majici s logom svoje organizacije.</p> <p>Pitanja bi mogla biti:</p> <ul style="list-style-type: none"> · Jeste li zainteresirani za temu održivosti okoliša? · Mislite li da vaša zajednica čini dovoljno za ovaj problem? · Koje je pitanje održivosti okoliša koje vam je oduvijek na umu i mislite da se zajednica njime na bavi dovoljno? <ul style="list-style-type: none"> • Što mislite da je dobar primjer politike održivosti okoliša?
Metode za uključivanje dionika	<p>Srećom, na takvom je događaju lako upoznati dionike, posebice lokalne kreatore politika i druge udruge koje se bave ovom problematikom.</p> <p>Početno sudjelovanje može se postići tako da sudjeluju u prikupljanju podataka kao i svi ostali.</p> <p>Dublje sudjelovanje može se postići uključivanjem u program događaja na način da prikupljene podatke iznesu pred svima.</p>
Metode za uključivanje mladih	Mladi se lako uključuju ako vide kolegu iz škole koji ih nešto traži; štoviše, u maloj sredini kao što je moja, mladima koji provode intervjue na događaju je lako upoznati druge mlade ljude koje već poznaju iz škole, a ta bliskost olakšava suradnju.
Što je potrebno?	Olovka, papir ili tablet za svaku osobu koja postavlja pitanja, "Uniforme"
Savjeti za trenere	Ako je moguće, lakše je prikupljati podatke putem tableta i internetske veze, putem online obrasca.

AKTIVIRANJE ZAJEDNICE TIJEKOM JAVNIH DOGAĐANJA II	
Format	Izložba na otvorenom
Tip	Izvanmrežno
Očekivani rezultat	<ul style="list-style-type: none"> Činjenice i brojke prikupljaju se u zajednici. Ključni ekološki problemi identificirani su u zajednici. Prikupljaju se najbolji primjeri iz prakse.
Koraci aktivnosti	<p>Lokalni primjer: <i>Općinska policija Loano tijekom ljeta 2021.</i> uspješno je eksperimentirala s tehnikom aktivacije zajednice po pitanju sigurnosti i borbe protiv zloporabe alkohola i droga među mladima, kroz prisutnost paviljona/sjenice na područjima gdje se okupljaju mlati. Preko predsjedništva nude informacije i prikupljaju svjedočanstva putem anonimnih upitnika.</p> <p>Ista tehnika, uz nekoliko izmjena, može se koristiti za aktiviranje zajednice po pitanju održivosti okoliša. Za realizaciju ove aktivnosti potrebno je:</p> <ul style="list-style-type: none"> Postavite sjenicu u područje s velikim prometom, po mogućnosti na mjesto koje posjećuju mlati: u blizini škole ili parka, prometne autobusne stanice ili tipičnog područja za popodnevne ili večernje šetnje. Ukrasite svoj prostor informativnim materijalom koji objašnjava temu vaših aktivnosti, a pritom i pruža građanima informacije na temu održivosti okoliša. Pripremite upitnik koji će poslati zainteresiranim osobama koje spontano priđu vašoj sjenici. <p>Upitnik može postavljati pitanja održivosti okoliša koja su im bliska, gdje je u zajednici potrebno djelovanje u smislu održivosti okoliša, znaju li za neki dobar primjer i žele li ostati u kontaktu s inicijativom.</p>
Metode za uključivanje dionika	Ne možete postaviti sjenicu bez dopuštenja općine ili škole u kojoj ju planirate postaviti: traženjem dopuštenja već ćete uspostaviti kontakt s nadležnim tijelima koji će vam pomoći da osvijestite problematiku. Upotrijebite ovaj otvoreni kanal za podnošenje rezultata svojih istraživanja vlastima.
Metode za uključivanje mlađih	Ova praksa usmjerena je na angažiranje mlađih kroz prisutnost u područjima grada u kojima najviše obitavaju. Međutim, da bi to funkcionalo 100%, potrebno je prethodno zanimanje javnosti za temu, kao i sposobnost operatera sjenice da privuče njihovu pozornost, možda tako da im pride i prvi započne razgovor.
Što je potrebno?	Sjenica, informativni plakati, letci, olovke, papiri ili tableti za sve koji postavljaju pitanja. "Uniforme", tj. nešto što će ljudi koji vode aktivnost nositi kako bi se identificirali kao grupa.

Savjeti za trenere

- Ponovite inicijativu nekoliko puta tijekom određenog vremenskog razdoblja, npr. jednom mjesečno tijekom ljeta.
- Neprofitne organizacije često ne plaćaju najam javne površine pa ova inicijativa ne bi trebala imati nikakve troškove osim materijalnih.

Oglašavajte svoju aktivnost putem društvenih mreža i priopćenja za javnost kako biste privukli pozornost prije i nakon početka.

AKTIVIRANJE ZAJEDNICE TIJEKOM JAVNIH DOGAĐANJA III	
Format	Sastanak kluba/udruge mladih
Tip	Izvanmrežno
Očekivani rezultat	Prikazana je mapa okoliša i provedena je rasprava.
Koraci aktivnosti	<p>Aktivnost društvene večere je učinkovit način predstavljanja rada kao što je mapiranje zajednice široj zajednici, a posebice mladima.</p> <p>Aktivnost se sastoji od otvaranja centra za mlade ili vašeg prostora za sastanke zajednici na jednu večer istovremeno nudeći i večeru.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ukrasite prostor svoje zajednice plakatima koji opisuju proces mapiranja zajednice i njegove rezultate; • Prikažite svoju fizičku kartu, ili ako je multimedijalna, pripremite projektor ili veliki ekran za prikaz; • Ponudite lagatu večeru na bazi švedskog stola koja se može jesti stoječki; • Pozovite svoju publiku da slobodno luta prostorom i uči o temi čitajući plakate; • Odredite trenutak tijekom večere, kao što je pauza, gdje ćete ilustrirati kartu zajednice govoreći sudionicima o tome. <p>Nakon prezentacije, ponovno započnite druženje, nudeći tost ili desert, tako da potaknete publiku da ostane i još malo razgovara nakon predstavljanja mape vaše zajednice.</p>
Metode za uključivanje dionika	Službeni poziv za prisustovanje večeri treba poslati predstavnicima vlasti, financirateljima inicijative te poduzetnicima ili drugim organizacijama osjetljivim na ovu problematiku. Službeni poziv trebao bi biti popraćen neformalnim kontaktom kao što je telefonski poziv.
Metode za uključivanje mladih	Imamo način da se prezentiramo na najbolji način: hrana uvijek privlači. Povrh toga, ako pozovete mlade ljude da prisustvuju događaju kao što je konferencija o klimatskim promjenama, mogla bi ih obeshrabriti pretjerana formalnost događaja, predugo sjedenje i slušanje kao u školi itd. Ideja o stojećoj večeri, s druge strane, je oslobođena ove formalnosti i omogućuje opuštenije sudjelovanje.
Što je potrebno?	Veliko, otvoreno mjesto, hrana, švedski stol, posuđe, informativni plakati, mapa vaše zajednice ili neki medijski alati za to.
Savjeti za trenere	Za takav događaj morate izračunati maksimalni kapacitet mjesta i pripremiti odgovarajuću količinu hrane. Za upravljanje posjećenošću, rezervacija može biti korisna, ali prema mom iskustvu uvijek postoje ljudi koji se pojave u zadnji čas bez prethodne najave. Ako se bojite da će nešto od toga što ste pripremili ostati, obavijestite udrugu koja dijeli hranu siromašnima da dodu i pokupe ostatke. Ako možete, organizirajte besplatno događanje. Ako morate naplatiti ulaz, neka cijena bude što niža kako ne biste obeshrabrili mlade. S druge strane, uvijek možete zatražiti besplatnu ponudu

PRIMIJETI I BILJEŽI

Glavna ideja događaja je prikupljanje informacija o ekološkim problemima koje su uočili u svojoj zajednici. Događaj će se odvijati u dvije faze. Prva faza – objekt u okolišu, gdje će svi imati priliku zapisati svoje ideje i iskustva na bijelu ploču. Druga faza odvijat će se na društvenim mrežama, gdje će svaka osoba imati priliku zapisati svoje ideje i iskustva na JamBoard linku koji će biti objavljen na različitim platformama društvenih mreža.

Format	Izložba na otvorenom, internetska poveznica
Tip	Mješovito (1 tjedan)
Očekivani rezultat	Prikupiti činjenice od najšire publike (različite skupine po dobi i lokaciji) za dobivanje informacija o situaciji u svim područjima zajednice. To je prilika da se lokalni stanovnici anonimno izjasne o situaciji.
Koraci aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> Napravite ploču i referentni materijal za ljudе kako bi mogli realizirati ovu aktivnost. Smjestite ga u urbano okruženje koje posjećuje puno lokalnog stanovništva, na primjer centar grada, trgovački centar, terasa IDEA HOUSE itd. Pozovite ljudе da izraze svoje mišljenje i ispričaju svoje iskustvo o tome što su primjetili u svojoj zajednici. Objekti u okolišu bit će dostupni 1 dan. Od sljedećeg dana pa sve do kraja tjedna ljudi će u svakom trenutku imati pristup internetskoj poveznici za izražavanje svojih misli i iskustava. Nakon ovog tjedna prikupljat će se i analizirati sve informacije.
Metode za uključivanje dionika	Ne postoje posebne metode za uključivanje dionika i mladih u ovu aktivnost mapiranja, jer će ovo biti objekt u okolišu koji će biti dostupan svima. Kako će ova aktivnost imati dva dijela, bit će potrebno potaknuti ljudе da dijele informacije o ovoj mogućnosti.
Što je potrebno?	Bijela ploča, markeri, olovke, print – referentni materijal, papir
Savjeti za trenere	Ova aktivnost nema potrebe za trenerima, već aktivnom i strateškom komunikacijom na društvenim mrežama kako bi se informiralo što više lokalnog stanovništva. Treneri moraju uzeti u obzir da će uvijek postojati dio društva koji će odbiti ili izraziti nelogično mišljenje, koje nije vezano uz temu.

3.3 RESURSNO NAJINTENZIVNIJE

COMMUNITY CHALLENGERS SKUPŠTINA!	
Format	Proces formiranja struktura
Tip	Mješovito
Očekivani rezultat	<ul style="list-style-type: none"> • Struktura mobiliziranih mladih ljudi uravnotežena sa strukturom odraslih, koji podržavaju inicijativu promjene okoliša i mogu utjecati na različita okruženja. • Odrasli bi trebali postati mentori, savjetnici i promicatelji inicijative među ostalim odraslim osobama u svojim inicijativama.
Koraci aktivnosti	<p>Prvi korak je mobilizacija mladih i odabir grupe od 5-10 mladih koji bi željeli preuzeti vodstvo projekta. Kako bi se postigao ovaj cilj, voditelj:</p> <p>a) Izrađuje nacrt koncepta aktivnosti s ključnim stepenicama koje treba dosegnuti (na primjer: izgradnja struktura, stvaranje strategije, izgradnja partnerstava, izvođenje mapiranja zajednice, provedba i održavanje promjena). Mladi će biti predstavljeni kao promicatelji promjena, lokalni super heroji koji predvode promjenu u svojoj lokalnoj zajednici.</p> <p>b) Širi ideju akcijske grupe Community Challengers u mjestima gdje su mladi aktivni (lokalni mladi ekolozi i klimatski aktivisti, nevladine organizacije uključene u ekološke akcije, u online platformi za e-sudjelovanje zajednice (uključujući mlade), u školama, na sveučilištu, među lokalnim klubovima mladih).</p> <p>Organizira dvodnevni susret mladih ljudi zainteresiranih za sudjelovanje i/ili vođenje inicijativa (npr. 2 subote zaredom). Prvi sastanak će trajati najmanje jedan dan, kako bi se objasnio koncept inicijative, predstavilo i raspravljalo o mogućim ulogama, izradili nacrti ciljeva koje treba postići i razmišljalo o inicijativama koje treba poduzeti. Treba stvoriti online kanal suradnje i komunikacije (kao basecamp, discord, online platforma za e-sudjelovanje). Drugi sastanak bit će posvećen odabiru inicijative (5-10 mladih koji vode inicijativu i postaju dio odlučujućeg tijela), mapiranju dionika, identificiranju potencijalnih odraslih osoba koje bi se mogle pridružiti inicijativi, kao i kreiranju pravila i izradu akcijskog plana.</p>
Metode za uključivanje dionika	<ul style="list-style-type: none"> • Mladi će mapirati različite dionike pomoću vježbe mapiranja dionika. • Do dionika će se doći pozivom u tijelo upravljanja kao mentori/savjetnici.

Metode za uključivanje dionika	Ove odrasle osobe trebale bi biti predstavnici raznolike skupine dionika, na primjer iz škole/sveučilišta, mjesnog vijeća, općine, lokalnih poduzeća, turističkih agencija, lokalnih djelatnika za mlade ili ekologa.
Metode za uključivanje mladih	Inicijativa akcijske grupe Community Challengers širit će se na mjestima gdje su mladi aktivni: <ul style="list-style-type: none"> • među lokalnim mladim liderima • među lokalnim mladim ekolozima i klimatskim prosvjednicima • među lokalnim nevladinim organizacijama, uključenim u ekološke akcije • u online platformi za e-sudjelovanje zajednice (uključujući mlade) • u školama, na sveučilištu, među lokalnim klubovima mladih
Što je potrebno?	Laptop sa priključkom na internet, papir, prostor za obavljanje 2 dana aktivnosti (soba za ~20 osoba, s TV-om ili projektorom, pločom, blokom listovima, kemijskama).
Savjeti za trenere	Moglo bi biti relevantno stvoriti online kanale čak i prije izgradnje strukture. TikTok, Instagram, Facebook – ovisno o tome gdje su mladi aktivni, s početnom strategijom širenja informacija među mladima o inicijativi i omogućavanja dijeljenja pod zajedničkim hashtagom. Ako je moguće, od samog početka mora se ograničiti korištenje papira i jednokratne opreme.

STUDIJSKI PROGRAM O OKOLIŠU U ŠKOLI

Glavna ideja aktivnosti je stvoriti program aktivnosti koji bi se mogao integrirati u škole. U ovom programu bit će različite aktivnosti vezane za stanje okoliša u zajednici gdje će svaki sudionik imati priliku proučavati različita pitanja okoliša i povezanost sa zajednicom. Grupe sudionika će se popunjavati iz razreda.

Format	Studijski program
Tip	Izvanmrežno (40 minuta)
Očekivani rezultat	Potaknuti mlade da sagledaju situaciju u svojoj zajednici i progovore o stvarima koje su im najvažnije.
Koraci aktivnosti	<p>Prije aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> Napravite program koji će biti integriran u školski program – sastavite sve aktivnosti, materijale, uvodne aktivnosti itd. Aktivnost će biti organizirana u 2 faze, svaka po 40 min Identificirajte grupe (mladi ljudi u dobi od 13-19 iz lokalne škole) i izradite nastavni plan Grupe se popunjavaju iz razreda <p>Aktivnosti 1. faze:</p> <ul style="list-style-type: none"> Uvod o događaju–svrha i zadaci Rasprava o situaciji u zajednici Aktivnost izrade mape u kojoj sudionici mogu označiti prilike i izazove <p>Aktivnosti 2. faze:</p> <ul style="list-style-type: none"> Sve uključene grupe sastaju se i stvaraju jednu zajedničku mapu Evaluacija <p>U aktivnost će biti uključeni učitelji, što će učenicima omogućiti neobičniji način poučavanja.</p>
Metode za uključivanje dionika	U aktivnost će biti uključeni učitelji, što će učenicima omogućiti neobičniji način poučavanja.
Metode za uključivanje mladih	Kako bi se mladi uključili u mapiranje, postoje prilike za učenje na kreativan način i dobivanje novih informacija o svojoj zajednici.
Što je potrebno?	Papir, pribadače, tiskana mapa grada za svaku grupu (veličina A4), tiskana mapa grada za zajednički rad (veličina A3)

Savjeti za trenere

- Trener će biti učitelj
  - Mora poticati učenike na kritičko razmišljanje i gledanje na stvari s drugačijeg stajališta
  - Trener mora uključiti sve sudionike, dati im određene zadatke
  - Trener može evaluirati učenike, dati im ocjene
- Vizualna vježba: obogatite slikama, grafikama, video zapisima, interaktivnim značajkama i novim metodama povezanim s okolišem

SUPERNATURAL FESTIVAL

Supernaturalni festival je događaj kojim se obilježava Međunarodni dan planete Zemlje.

Supernaturalni festivali mogu okupiti razne ekološke nevladine organizacije, akademske institucije, tvrtke, slavne osobe i medije. Program festivala čine glazba, zelena tržnica, ekološke radionice i debate. Koncept festivala je **eduzagabava: edukacija i zabava**.

Supernaturalni festival može postati glavna aktivistička platforma oko koje se ljudi okupljaju za određeni cilj. Svake godine festival prati određenu temu, a ta se tema istražuje kroz kampanje i radionice.

Primjer: U Beogradu, Srbija, festival se od 2007. dotiče tema poput zelene arhitekture, recikliranja, organske poljoprivrede, bioraznolikosti. 2022. godine festival će se fokusirati na pčele i medonosne biljke. Bit će to aktivistička platforma za promicanje dobrobiti pčela i biološke raznolikosti gradova. Ovaj dokument za mapiranje zajednice bit će primjer kako mobilizirati zajednicu oko teme pčela i biološke raznolikosti grada.

Format	Festival
Tip	Mješovito
Očekivani rezultat	<ul style="list-style-type: none"> Motivirati građane ovog područja da sudjeluju u aktivizmu za spas pčela. Koristeći metode građanskog istraživanja, prikupljaju se činjenice i brojke od zajednice o bioraznolikosti područja. Na festivalu se prezentira i raspravlja o mapi okoline.
Koraci aktivnosti	<ul style="list-style-type: none"> Osmisliti i pokrenuti kampanju pozivajući građane da sudjeluju u znanstvenom projektu građana. Prikupiti podatke i fotografije. Predstaviti ih na festivalu.
Metode za uključivanje dionika	Supernaturalni festival je plodno tlo za okupljanje građana, predstavnika nevladinih organizacija, poduzeća, škola i kreatora politika. Nevladine organizacije bit će pozvane izravno, a mnoge od njih razvijaju interes da se pridruže, jer je hype za festival počeo. Lokalne škole su odabrane i pozvane da sudjeluju u radionicama. Na festivalu svi sudjeluju u programu. Primjer: Udruga: lokalna nevladina udruga aktivna u području zaštite pčela, organizirat će radionice na događaju o pčelama. Također će se organizirati predavanja i debate. Prije samog događaja, putem društvenih mreža, lokalna nevladina udruga promovirat će festival kroz dijeljenje informacija o dobrobiti pčela i na taj način stvoriti hype i interes među građanstvom.

Metode za uključivanje dionika	<p>Poslovanje: tvrtke koje su dio festivala partneri su i sponzori manifestacije. Oni će promovirati svoj proizvod ili uslugu kroz projekte društveno odgovornog poslovanja.</p> <p>Lokalni kreatori politika: kako je festival fokusiran na biološku raznolikost gradova, pozvat ćemo lokalnu vlast na tom području da sudjeluje i razgovara o budućim aktivnostima grada u smislu povećanja zelenih površina grada. Dodatno, osmislili smo inicijativu za sadnju medonosnih biljaka u budućim projektima grada. Festival će biti aktivistička platforma za postizanje ciljeva.</p> <p>Škole: mapirali bismo škole u okrugu i pozvali ih da mapiraju bioraznolikost lokalnog područja i prezentirali rad na festivalu.</p> <p>Građani: kroz festivalsku kampanju ćemo pozvati građane na sudjelovanje u građanskom znanstvenom projektu: bit će pozvani da mapiraju bio raznolikost lokalnog područja grada, prikupe podatke i prezentiraju ih na festivalu.</p> <p>Detaljnije objašnjenje metode Građanske znanosti: Kroz festivalsku kampanju, putem društvenih mreža, pozvat ćemo građane da budu dio znanstvenog projekta mapiranja bioraznolikosti na lokalnom području (Općina Stari grad). Za festival će biti otvorena grupa na društvenim mrežama na kojoj će ljudi biti pozvani da fotografiraju pčele, kukce i biljke u području u kojem žive. Ovo će biti interaktivna grupa u kojoj će ljudi raspravljati o onome na što su naišli, postavljati pitanja, objavljivati fotografije, komentirati itd.</p> <p>Ideja je angažirati lokalnu zajednicu da bude svjesnija bioraznolikosti u tom području, da se upozna s njezinim vrijednostima te da se podigne svijest i potreba za njenom zaštitom. Prikupljene fotografije, postavljene na stranicu, bit će izložene na festivalu.</p> <p>Tim biologa bit će dio grupe na društvenim mrežama, koji će biti zaduženi za vođenje stranice i komunikaciju s građanima.</p> <p><i>Primjer: Građanin fotografira pčelu i cvijet, podjeli fotografiju na stranici i ljudi raspravljaju o onome što vide. Biolog će dati detaljnije informacije o fotografiji.</i></p> <p><i>Prije festivala planiramo napraviti izložbu snimljenih fotografija, a ljudi će na festivalu moći dodatno upoznati biološku raznolikost područja.</i></p>
Metode za uključivanje mladih	<p>Supernaturalni festival je orijentiran na mlade. Glazba ih privlači na događaj, a kada su tamo, uključeni su u razne obrazovne programe.</p> <p>Ciljna skupina festivala su mladi od 16 do 25 godina, ali i obitelji s djecom. Kampanja za festival će ih privući na događaj i potaknuti na djelovanje u projektima tzv. građanske znanosti.</p>

Što je potrebno?

- Lokalno mjesto održavanja festivala (dozvola općine), tim za organizaciju događanja, oprema za pozornice, ulaz i sl., sanitarni čvor (toy toy), štandovi s hranom i pićem, suradnja s lokalnim aktivistima, dobavljačima hrane itd.
- Na festivalu će biti tiskane i izložene fotografije građana.

---

4. DODATNI IZVORI & KORISNE POVEZNICE

Community Mobilization: Strategies Guided by Best Practice.

Advocates for Youth, Health Information Strategies. Barbara Huberman, RN, BSN, Med; Tom Klaus PhD; and Laura Davis, MA. 2014. Pristupljeno 05.07.2021.

Community Mobilization and Participation" (PDF). Women and Child Development Department, Govt. of Orrissa. str. 197-205. Pristupljeno 05.07.2021.

Environmental Mobilization in Europe and the United States. In Vingtième Siècle. Revue d'histoire Volume 113, Issue 1, 2012., str.15-27. Pristupljeno 05.07.2021.

DRUGI DIO: DIGITALNE. ONLINE MAPE ZAJEDNICA

U drugom dijelu toolkita razmotrit će se jednostavan način izrade digitalne mape zajednice, koja sadrži ključne problem okoliša i klime u lokalnoj zajednici, kao i ključne aktere, potencijalne partnere, resurse i rješenja za te probleme. Ove digitalne mape zajednice formiraju lokalne skupine mladih ljudi koji surađuju u stvaranju mapa i ilustriraju kako vide svoju zajednicu, koji su problemi i koje promjene bi željeli vidjeti te na kojima aktivno rade u suradnji s vršnjacima, partnerima, kreatorima politika i drugim akterima u zajednici.

Ovaj dio toolkita vodi vas kroz različite korake stvaranja digitalne mape zajednice kroz kratki "korak po korak" vodič i video tutorial.

5. ODABRANI SOFTWARE: MIRO

Miro je online digitalna bijela ploča koja ima beskonačnu količinu platana i omogućuje vam da radite sve što se može raditi i na fizičkoj bijeloj ploči - može pisati po njoj, dodavati fotografije, ljepljive bilješke, a ima i širok spektar drugih funkcionalnosti. To je alat u stvarnom vremenu, tako da vam omogućuje da vidite što drugi rade na bijeloj ploči, a oni mogu vidjeti što vi radite. Miro se koristi u mnoge različite svrhe i pomaže vizualizirati ideje, rasprave, bilješke ili čak vježbe mapiranja.

Neke od osnovnih značajki kao što su tekstualni okviri, ljepljive bilješke, oblici i okviri objašnjeni su u MIRO-u kroz tutorijale i vodič za učenje i inspiraciju.

Glavni razlog zašto smo odabrali MIRO za naše digitalne, interaktivne mape zajednice je taj što je vrlo intuitivan i jednostavan za korištenje, dok u isto vrijeme nudi puno alata za stvaranje i personalizaciju mapa zajednice, omogućuje dijeljenje te ima taj suradnički aspekt alata gdje više ljudi može raditi na mapi u isto vrijeme.

Iako možete nadograditi svoj MIRO račun na uslugu koja se plaća kako biste imali više značajki ili kako biste mogli dijeliti s više ljudi, besplatna verzija MIRO-a dovoljna je za našu upotrebu.

Samo započnite prijavom za besplatnu verziju: www.miro.com.

Izvanmrežna mapa zajednice i analiza situacije kao baza

Iako možete početi stvarati svoju digitalnu mapu zajednice od nule izravno u MIRO-u, preporučljivo je započeti s izvanmrežnim vježbama i aktivnostima opisanim u prvom dijelu ovog Toolkita. U prvom su dijelu detaljno opisane sljedeće metode: formiraj svoje zajednicu, opiši svoju zajednicu, ankete, foto safari, prikupljanje činjenica i brojki, intervjui u zajednici, fokus grupe, sociometrijska metoda, mapiranje resursa zajednice, stablo problema i rješenja, istraživanje tržišta, analiza medija u analizi okoline i SWOT analiza. Za digitalne mape zajednice u MIRO-u, ove metode i njihovi rezultati mogu predstavljati vrlo dobru bazu podataka, polazišne točke za raspravu, identificirati probleme okoliša, potencijalne resurse i partnere te mnoge druge aspekte o kojima je prethodno raspravlјano u vašoj lokalnoj grupi.

Imajte na umu da se mapiranje zajednice (izvanmrežno i online) jako fokusira na proces i suradnički aspekt; vodite računa o različitim stajalištima koje članovi zajednice mogu imati o određenim problemima ili resursima te dionicima u vašoj zajednici, kao i o mogućnosti ažuriranja i dodavanja novih elemenata na mapu.

Dakle, to je procesno orijentiran, suradnički alat. Iako su činjenice i brojke o vašoj zajednici i njezinim ekološkim problemima, kao i krajnji rezultat izrade detaljne i ilustrativne mape ključni, ona također ima subjektivne elemente koji pokazuju što je važno članovima zajednice i mladima uzimajući u obzir njihove različite točke gledišta. Na primjer, za neke ljudi određene su tvrtke u zajednici uzrok ključnih ekoloških problema, a drugi ih vide kao potencijalne partnere ili bitne igrače u rješavanju problema zaštite okoliša. Neki ih vide kao problem, a drugi kao potencijalni resurs za rješenje; i vjerojatno su oboje u pravu.

---

6. OSNOVNE KARAKTERISTIKE PROGRAMA MIRO ZA MAPE ZAJEDNICA PROJEKTA COMMUNITY CHALLENGERS

A. Besplatan, intuitivan i jednostavan za korištenje

Činjenica da MIRO ima besplatnu verziju ključna je za širenje i multiplikacijski učinak alata za digitalno mapiranje i budućim korisnicima omogućuje jednostavno i slobodno korištenje ovog alata za vlastito mapiranje zajednice. Nažalost, MIRO postoji samo na engleskom, ali njegove značajke koje su vrlo jednostavne za korištenje, čine ga vrlo prilagođenim korisnicima i vrlo intuitivnim za korištenje.

B. Online, može se ažurirati, dijeliti i interaktivan je

MIRO je online i kreirane mape zajednice može istovremeno ažurirati nekoliko korisnika. Karte se lako mogu dijeliti na mreži i ažurirati. Tijekom projekta Community Challengers, novi će elementi biti dodani na mapu što je čini živim alatom za razliku od fizičke mape. Problemi zaštite okoliša i podaci koji se tiču njih, kao i moguća rješenja, nove ideje za njihovo rješavanje i nove inicijative pojavit će se tijekom i nakon projekta Community Challengers. Zbog toga su ove interaktivne značajke toliko važne.

B. Neograničene mogućnosti kreativnog izražavanja

Svaka zajednica je drugačija i unutar svake zajednice pojedinci imaju različite poglede na (okolišne) probleme, resurse, ključne aktere itd. u svojoj zajednici. Stoga alat za digitalno mapiranje zajednice zahtijeva širok raspon opcija i mogućnosti za kreativno izražavanje. MIRO ima mnogo značajki koje, s jedne strane omogućuju sličan stil za sve mape zajednica projekta Community Challengers; a s druge strane, omogućuju individualizaciju kroz širok raspon boja, oblika, ikona, emotikona, umetanje vizuala, fotografija, videozapisa, okvira za tekst te komentare i mnoge druge značajke. Svaka digitalna mapa zajednice tako će biti izrađena na mnogo različitih načina i odražava kreativni izraz svake lokalne skupine.

D. Fokus na ekološka pitanja i rješenja

Mapa zajednice može odražavati mnoge različite aspekte zajednice, od društvenih i ekonomskih aspekata do infrastrukturnih aspekata, zdravlja, okoliša i još mnogo toga. U projektu Community Challengers fokusiramo se na pitanja okoliša i klime te pokušavamo prikazati koja su ključna pitanja, ali i resursi te potencijalni partneri ili ključni akteri u zajednici, kada je riječ o tim pitanjima. Mnogi ekološki izazovi mogu biti lokalni, ali su u konačnici povezani s regionalnim, nacionalnim ili svjetskim ekološkim izazovima. Stoga će digitalna mapa zajednice sadržavati lokalna pitanja koja su hitna ili važna lokalnoj zajednici, ali ih povezuju i s globalnim temama ili inicijativama kroz umetnute tekstualne okvire, poveznice na organizacije i inicijative, video zapise itd.

E. Geografski i tematski pristup

Mnoge probleme okoliša ili klimatskih promjena, kao što su onečišćenje zraka, konzumerizam, plastični otpad, kisele kiše itd., teško je locirati na točnim zemljopisnim mjestima na karti, jer mogu postojati u cijeloj zajednici. Ipak, putem digitalnih mapa zajednica pokušavamo identificirati ove ključne probleme u zajednici i pokušavamo ih postaviti na mapu pomoću vizualnih alata kao što su ikone, fotografije, tekstualni okviri, ljepljive bilješke, itd. S obzirom na prirodu većine ekoloških problema kao što ove gore navedene, nije ih nužno postaviti na točnu i preciznu lokaciju na karti već ih negdje postaviti i dati potrebna objašnjenja i vizualne naznake.

7. TEHNIČKE KARAKTERISTIKE PROGRAMA MIRO

MIRO je besplatan i dostupan svima. Za istovremeno korištenje, svaki sudionik treba digitalni uređaj ili ga dijeli s još 2-3 osobe. Alat je lako dostupan na mobilnim uređajima i prijenosnim računalima sa stabilnom internetskom vezom.

Postoji ogroman broj tehničkih aspekata. Za suradnički rad, svi sudionici trebaju pristup ploči. To se može učiniti ili dijeljenjem iste prijave sa svim sudionicima, ili dijeljenjem veze na ploči kad svatko otvara svoj račun. Vlasnik ploče trebao bi osigurati da svi imaju pristup za uređivanje, a ne samo "čitanje". To se može prilagoditi neposredno prije kopiranja veze s pozivnicom.

Mogu se koristiti Mind Maps u raznim stilovima, tablice koje se mogu prilagoditi prema potrebama. Dok ljudi rade simultano, jedna bi osoba trebala biti nadglednik ili urednik: organizirati post-ite, emotikone, bilješke i voditi pregled prikupljenih objava. Nema ograničenja i Miro nudi puno šablonu.

Uz "okvire" koji se mogu postaviti, određena polja, mape uma ili prostor za suradnju mogu se spremiti pod određenom temom (npr. "Ideje za promjenu"). Miro ploča u cjelini ne može se spremi, dok se okviri mogu spremati kao pdf dokumenti na jednoj stranici i lako se dijeliti sa sudionicima.

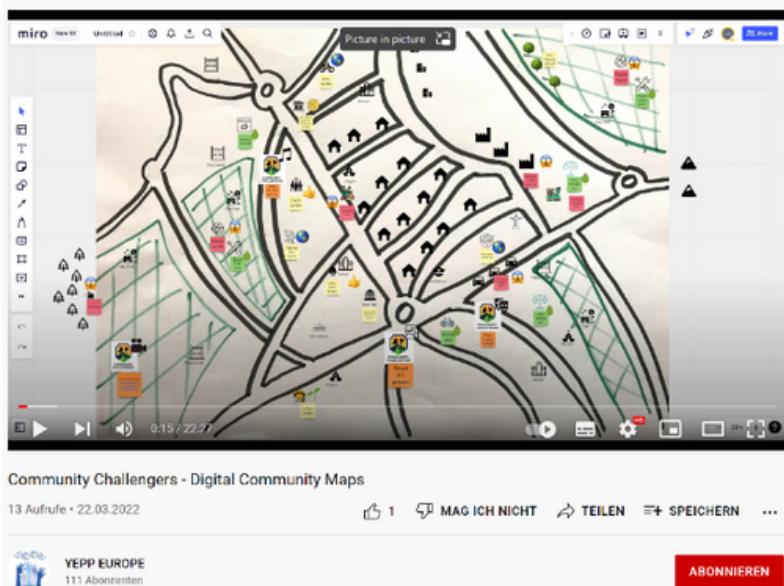
Navedeni tehnički aspekti samo su neki, najistaknutiji, primjeri mogućnosti za rad u Mirou. Platforma nudi mnogo više značajki koje se mogu otkriti intuitivno.

8. KAKO KREIRATI VLASTITU DIGITALNU MAPU ZAJEDNICE U PROGRAMU MIRO

Svaka digitalna mapa zajednice izrađuje se u grupnom procesu, a odluke o tome kako vizualno prikazati elemente unutar mape u potpunosti su na članovima grupe. Sljedeće preporuke i primjeri dani u ovom toolkitu o tome kako predstaviti određene aspekte služe samo kao smjernice. Na svakoj je skupini da odabere vlastiti stil, vizualne elemente i alate za izradu vlastitih digitalnih karata zajednice.

Digitalne mape zajednice: Tutorial

Videozapis Screencast koji pruža korak-po-korak vodič kako stvoriti mapu zajednice u MIRO-u kreirao je YEPP EUROPE, djeljiv je i slobodno dostupan na Youtubeu.

Poveznica na video na Youtube-u:
<https://www.youtube.com/watch?v=z6yK-MhJShA>

KORAK 1: Prijava

Besplatno se registrirajte na www.miro.com i kreirajte praznu bijelu ploču.

KORAK 2: Geografsko područje kao pozadina

1. Pronađite geografsku kartu: Kao što je objašnjeno u prvom dijelu priručnika, važno je utvrditi geografsko područje vaše zajednice.

Možete pronaći geografsku kartu svoje zajednice, gradske četvrti, grada ili sela i skenirati je ili pronaći digitalnu kartu na mreži. Evo web stranica na kojoj možete dobiti besplatne digitalne karte: www.mapcarta.com,

S druge strane, također možete nacrtati kartu svoje zajednice s glavnim cestama, rijekama ili drugim važnim znamenitostima. Ako je crtež rađen ručno, slika se može skenirati ili fotografirati i prenijeti na Miro.

2. Umetnite svoju kartu: samo povucite kartu na bijelu ploču. Ova će karta biti pozadina vaše digitalne mape zajednice.

Savjeti za umetanje ikona & emotikona:

U MIRO-u postoji širok raspon ikona i emotikona koje možete pronaći u Tražilici ikona i emotikona samo pomoću trake za istraživanje. Možete koristiti ikone i emotikone koje želite; crno-bijele ili obojene. Međutim, preporučujemo korištenje iste vrste/stila ikona unutar iste kategorije (spomenici i znamenitosti, ključni akteri, ključna sredstva, ekološka pitanja itd.) kako biste imali više dosljednosti unutar vaše digitalne mape zajednice i učinili je vizualno privlačnijom. Ako za riječ koju tražite nije dostupna ikona ili emotikon, pokušajte potražiti sličnu riječ.

Primjer: Ne postoji ikona za riječ "konzumerizam", ali kada se traži riječ "zagadenje", bilo je mnogo različitih i jedna koja bi mogla poslužiti za riječ "konzumerizam":

Nadalje, ako vam se ne sviđaju predložene ikone ili emojije, također možete stvoriti vlastite i umetnuti/povući ih na svoju kartu.

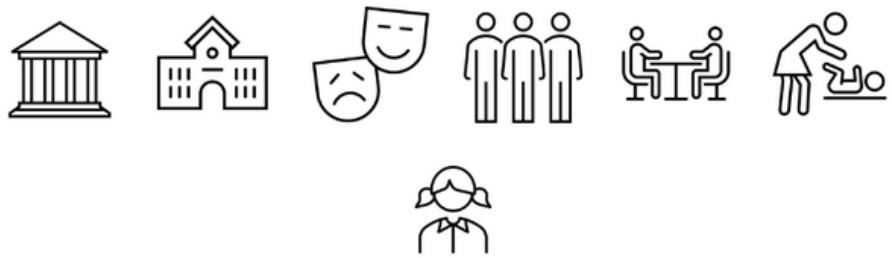
KORAK 3: Ključni spomenici i znamenitosti

Korištenjem Tražilice ikona u izborniku vaše MIRO bijele ploče, umetnите glavne spomenike i orientire, kao što su ključne zgrade (crkva, vijećnica, sud, policija itd.) i druge znamenitosti poput parkova, igrališta, planina, plaže itd., u kartu. To pomaže dati geografsku orientaciju i ključne reference. Ako je ikona sama po sebi razumljiva, možete staviti samo nju ili možete napisati objašnjenje u tekstualnoj traci. Također, postoje neki zanimljivi emotikoni, koje možete koristiti.

KORAK 4: Ključni akteri

Kao što je spomenuto u mapiranju resursa zajednice, također je važno identificirati ključne aktere i važne institucije za mlade u kontekstu projekta Community Challengers te problemske teme okoliša i klimatskih promjena. To su škole, općine, organizacije koje djeluju na terenu, tijela javne uprave (javni sektor), poduzeća i kompanije (privatni sektor) te nevladine organizacije ili udruge (nezavisni sektor). Ako je ikona sama po sebi razumljiva, možete staviti samo ikonu ili možete napisati objašnjenje u tekstualnoj traci. Također, postoje neki zanimljivi emotikoni, koje možete koristiti.

KORAK 5: Ključni resursi, izvori i potencijalni partneri

Neke od ovih institucija, organizacija i dionika mogu se označiti kao pozitivni resursi zajednice, a posebno u kontekstu projekta Community Challenger. Možete dodati simbole, ikone ili emotikone kao što su palac gore, ili bilo koji drugi simbol, kako biste signalizirali pozitivnu ili potencijalnu ulogu tih resursa i izvora.

KORAK 6: Problemi okoliša & klimatske promjene

Ključni ekološki problemi u lokalnoj zajednici, koje je grupa identificirala tijekom izvanmrežnih vježbi mapiranja zajednice u 1. dijelu ovog priručnika, mogu se staviti na digitalnu mapu zajednice korištenjem ikona i teksta i/ili ljepljivih bilješki. Dolje navedena ključni problem okoliša opisani su u Priručniku o održivosti i klimatskim akcijama (IO1). Možete koristiti iste kategorije i color coding iz Priručnika (tbc), dodati tekstualni okvir i/ili ljepljivu bilješku te komentar za detaljan opis lokalnog problema.

- Deforestacija
- Prenapućenost
- Konzumerizam
- Trošenje ozonskog omotača
- Kisele kiše
- Klimatske promjene i globalno zatopljenje
- Širenje urbanih sredina
- Zagađenje
- Industrijski i kućni otpad
- Gubitak bioraznolikosti

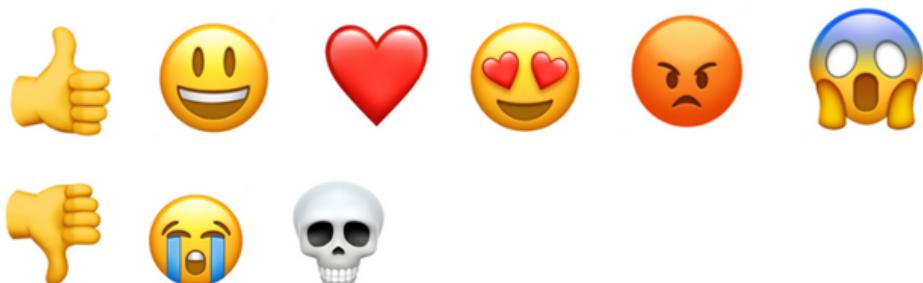
KORAK 7: Klimatske akcije

Sada kada su ekološki i klimatski problemi identificirani i ilustrirani na mapi, vrijeme je da se umetnu moguća rješenja, inicijative ili akteri koji bi mogli riješiti ili ublažiti te probleme. To bi mogle biti moguće radnje ključnih aktera iz Koraka 4, postojeće akcije ključnih resursa ili potencijalnih partnera iz Koraka 5, ili NOVE projektne ideje, kampanje i bilo koje druge klimatske akcije koje grupa osmisli. Klimatske akcije mogu biti označene logotipom Cilja 13 „Klimatske akcije“ Ciljeva održivog razvoja ili sličnim simbolom. Kroz umetnute okvire za komentare, na ovu postojeću ili predloženu klimatsku akciju, može se pokrenuti razmjena mišljenja, potaknuti komentari i razmjenjivati ideje.

KORAK 8: Emocije i osjećaji

Sada kada je na mapu digitalne zajednice dodan širok raspon elemenata; od ključnih spomenika, znamenitosti i dionika do ekoloških problema, neki od njih mogu biti označeni emotikonima kako bi se pokazalo jesu li to problemi ili moguća rješenja ili su pak resursi za rješavanje tih problema. Savršen alat za to su emotikoni koji se mogu pronaći u Tražilici emotikona, ali se mogu koristiti i drugi vizualni alati.

KORAK 9: Community Challenges

Kako se projekt nastavlja, mladi predstavnici projekta Community Challengers u različitim dijelovima Europe učiti će kako koristiti umjetnost i poduzetništvo za podizanje svijesti i rješavanje određenih ekoloških i klimatskih izazova. U sklopu projekta Community Challengers, i kao sljedeći korak nakon izrade digitalnih mapa zajednice, mladi će proizvoditi videospotove, pjesme, umjetničke radove i kazališne predstave, koje se bave ekološkim i klimatskim problemima njihovih lokalnih zajednica. Ova realizirana umjetnička djela trebaju se učitati i dodati na mape digitalne zajednice u obliku fotografija, videa, zvukova i drugih oblika s objašnjenjem o umjetničkim djelima i njihovoj namjeni u tekstualnom traci ili polju za komentare. Također se mogu vizualno obilježiti logotipom zajednice Community Challengers.

KORAK 10: Dodatni mogući elementi

SWOT analiza

U prvom dijelu ovog Toolkita, opisujemo SWOT analizu. Ova se analiza može jednostavno dodati (umetanjem tablice) i može biti dodatni element mapi zajednice. Opet, komentari se mogu dodati kako bi se dobile povratne informacije ili kako bi članovi grupe i/ili vanjski sudionici sudjelovali u razmjeni.

Vizije zajednice

Grupama projekta mogla bi se predložiti zanimljiva vježba kroz koju mladi ljudi, nakon što su analizirali svoju zajednicu te ekološke i klimatske probleme u svojoj zajednici kroz izvanmrežne i digitalne aktivnosti mapiranja zajednice, definiraju viziju svoje zajednice. Ova vježba vizije može biti u obliku pisanih teksta ili drugog umjetničkog izražaja (glazba, video, vizualna umjetnost, itd.), a također bi se mogla istaknuti i dodati na mapu digitalne zajednice.

**Co-funded by
the European Union**